

บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตำบลบางขุนทอง เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 8 ตำบลของอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส โดยมีพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 14,243.75 ไร่ ห่างจากตัวจังหวัด 38 กิโลเมตร โดยมีพื้นที่ทางทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งทะเล

1.1 ที่ตั้งอาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

- ที่ตั้ง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ทางทิศใต้ของอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ทั้งหมด 30,492 ไร่ ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งทะเล และบางส่วนเป็นที่ดอน คล้ายลูกคลื่น มีสินทรายเป็นแนวยาวสลับกับที่ ลุ่มน้ำขัง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับตำบล หรือพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลสุโหงปาตี อำเภอสุโหงปาตี จังหวัดนราธิวาส
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง และอำเภอสุโหงปาตี จังหวัดนราธิวาส

ภาพที่ 1 แสดงแผนที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

แผนที่แสดงเขตการปกครอง ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

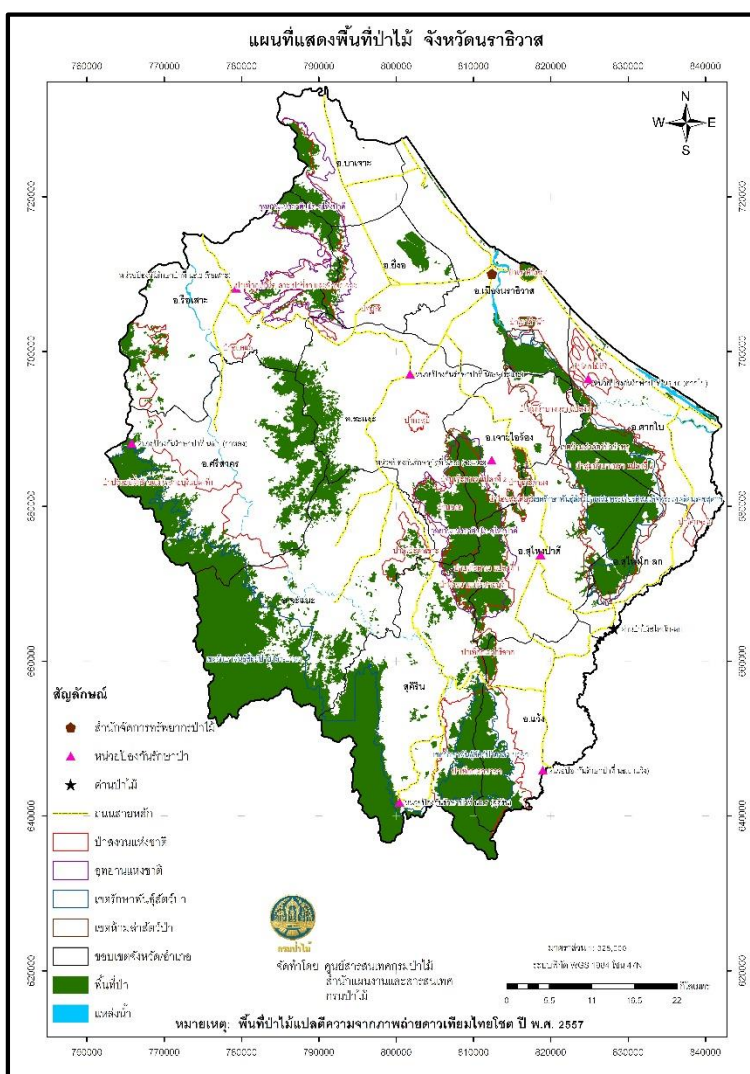
ตำบลบางขุนทอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรูปแบบการปกครอง 1 องค์กรบริหารส่วนตำบล ดังนี้
จำนวน 6 หมู่บ้าน

1. หมู่ที่ 1	บ้านบางขุนทอง	2. หมู่ที่ 2	บ้านบาว
3. หมู่ที่ 3	บ้านโคกงู	4. หมู่ที่ 4	บ้านทุ่งฝ้าย
5. หมู่ที่ 5	บ้านโคกชุมบก	6. หมู่ที่ 6	บ้านยูโย

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ (Topographie)

ภูมิประเทศของตำบลบางขุนทอง มีความลาดชันของพื้นที่เป็นแนวเดียวกัน จากทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตก เป็นลูกคลื่นลอนลึก ส่วนด้านทิศใต้มาทิศเหนือ พื้นที่เป็นที่ลุ่มป่าพรุ ถัดขึ้นมาเป็นที่ราบ ใช้ในการทำนา ส่วนที่ตอนของหมู่บ้านเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล สวนพารา และปลูกไม้ยืนต้น

ภาพที่ 2 แสดงแผนที่พื้นที่ป่าไม้

ที่มา: กรมป่าไม้

ลักษณะทิศทางและความลาดชัน มีความลาดชันจากทิศตะวันตกลาดลงไปสู่ทิศตะวันออก

ลักษณะชุดดิน กลุ่มชุดดิน แสดงดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะเนื้อดินพื้นที่ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ลำดับ	กลุ่มชุดดิน	พื้นที่(ไร่)
1	2	3,799.89
2	10	7,699.38
3	14	3,239.42
4	34	147.76
5	39	3,516.01
6	42	553.81
7	43	1,243.22
8	57	5,820.95
9	58	9,401.81
8	แหล่งน้ำ	505.89
10	พื้นที่ชุมชน	621.65
รวมเนื้อดิน		36,549.88

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มชุดดินในตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะทั่วไป
2	กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า 100 ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ตัวอย่างได้แก่ ชุดดินอยุธยา (Ay) ชุดดินบางเขน (Bn) ชุดดินบางน้ำเปรี้ยว (Bp) ชุดดินมหาโพธิ์ (Ma) และชุดดินท่าขวาง (Tq)
10	กลุ่มดินเปรี้ยวจัดตื้นที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การจัดเรียงชั้น Ag-(Oi-Ag)-Cg ลักษณะและสมบัติดิน ดินเหนียวละเอียดลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช
14	กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง และมีชั้นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินเปรี้ยวจัด หรือดินกรดกำมะถันภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ดินบนปฏิกริยาเป็นกรดจัดมาก และดินล่างมีปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะทั่วไป
34	กลุ่มดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ชุดดินฉลอง (Chl) ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินควนกาหลง (Kkl) ชุดดินคลองท่อม (Km) ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ชุดดินละหาน (Lh) ชุดดินนาท่าม (Ntm) และชุดดินท่าแซะ (Te)
39	กลุ่มดินร่วนหยาบถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ชุดดินคองหงษ์ (Kh) ชุดดินนาทวี (Nat) ชุดดินสะเตา (Sd) และชุดดินทุ่งหว้า (Tg)
42	กลุ่มดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมากอยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ชุดดินบ้านทอน (Bh)
43	กลุ่มดินทรายถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือสันทรายชายทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ชุดดินบาเจาะ (Bc) ชุดดินดงตะเคียน (Dt) ชุดดินหัวหิน (Hh) ชุดดินหลังสวน (Lan) ชุดดินไม้ขาว (Mik) ชุดดินพัทธยา (Py) ชุดดินระยอง (Ry) และชุดดินสัตหีบ (Sh)
57	กลุ่มดินที่มีวัสดุอินทรีย์หนา 40-100 ซม. จากผิวดิน ทับอยู่บนตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีน้ำท่วมขังนานเกือบตลอดปี ได้แก่ ชุดดินกาบแดง (Kd)
58	กลุ่มดินที่มีวัสดุอินทรีย์หนามากกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน มีปฏิกริยาดินเป็นกรดและมีการระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีน้ำท่วมขังนานเกือบตลอดปี ได้แก่ ชุดดินราธิวาส
แหล่งน้ำ	-
พื้นที่ชุมชน	-

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลบางขุนทอง เป็นแบบมรสุมเขตร้อนแบ่งออกเป็น 2 ฤดู ได้แก่

1) ฤดูฝน แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม อีกช่วงหนึ่ง คือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 134 มิลลิเมตรต่อปี ทำให้ตำบลเจ้เห ไม่เคยประสบปัญหาน้ำแล้งโดยในปี 2561 มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,584.80 มิลลิเมตร ซึ่งมีปริมาณที่น้อยกว่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 30 ปี (2,356 มิลลิเมตร.) ตามรายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

2) ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน

อุณหภูมิสูงสุดในเดือนพฤษภาคม 28.7 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคม 26.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.42 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์อยู่ระหว่าง 75-87 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ย 80.17 เปอร์เซ็นต์ ตามรายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงอุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณน้ำฝน จำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ย ปี 2561

เดือน	อุณหภูมิ (C°)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
มกราคม	26.1	85	347.20	17
กุมภาพันธ์	26.8	77	91.00	12
มีนาคม	27.7	79	195.80	13
เมษายน	28.1	79	118.80	13
พฤษภาคม	28.7	78	138.20	13
มิถุนายน	28.2	77	200.60	15
กรกฎาคม	28.1	77	153.20	18
สิงหาคม	28.5	75	90.00	17
กันยายน	27.2	81	250.00	17
ตุลาคม	27.4	82	-	-
พฤศจิกายน	26.8	85	-	-
ธันวาคม	26.3	87	-	-
รวม	329.9	962	1,584.80	135
เฉลี่ย	27.49	80.17	134.00	11.25

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยา

1.4 เส้นทางคมนาคม

ตำบลบางขุนทอง มีถนนติดต่อระหว่างหมู่บ้านกับหมู่บ้าน ดังนี้

สายหลัก

1.เส้นทางที่ 1 เริ่มจากบ้านยูโย หมู่ที่ 6 ผ่านบ้านโคกสูง หมู่ที่ 3 บ้านบาวง หมู่ที่ 2 และบ้านทุ่งฝ้าย หมู่ที่ 4 ตำบลบางขุนทอง ผ่าน ตบลพร่อน เข้าสู่ตัวอำเภอตากใบ ระยะทางประมาณ 16 กิโลเมตร

2.เส้นทางที่ 2 เริ่มจาก

ภาพที่ 5 แสดงแผนที่เส้นทางคมนาคม

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ตำบลบางขุนทอง อำเภอดากใบ

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

1.5 แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

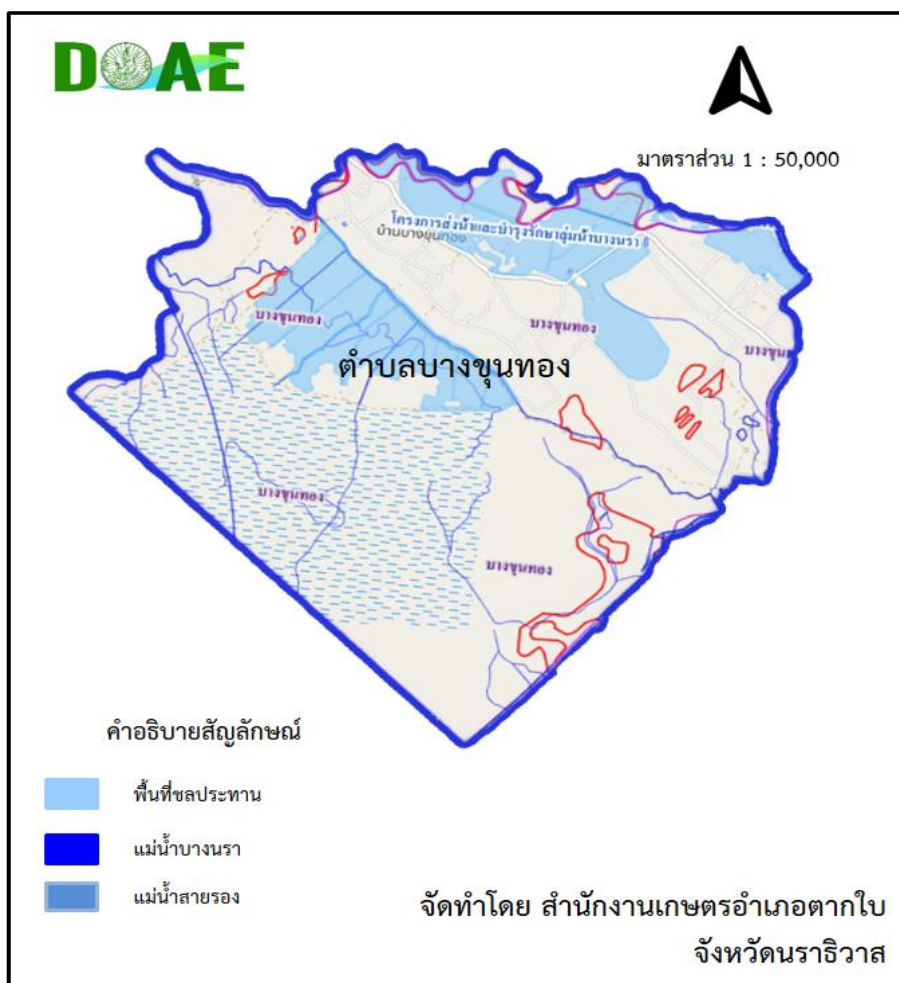
ตำบลบางขุนทอง อำเภอดากใบ มีแหล่งน้ำที่เป็นต้นทุนทางด้านทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ดังนี้

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ

1.1 แม่น้ำบางนรา รับน้ำจากเทือกเขาบูโด-สุโขทัย ผ่านคลองสุโขทัย คลองยะกัง และคลองตันหยงมัส ไหลผ่านท้องที่อำเภอดากใบ อำเภอสุนทรบุรี อำเภอระแงะ แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมืองนราธิวาสมีความยาวประมาณ 60 กิโลเมตร

ภาพที่ 6 แสดงแผนที่แหล่งน้ำธรรมชาติ

แผนที่แสดงแหล่งน้ำตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ

ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online)

2) ฝ่ายทดน้ำ/โครงการชลประทาน

1. แหล่งน้ำระดับผิวดิน กรมพัฒนาที่ดิน จำนวน 13 จุด

2. ชลประทาน ตำบลบางขุนทอง มีระบบชลประทานจากโครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนราตอนล่าง
ส่งน้ำในพื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านบางขุนทอง หมู่ที่ 2 บ้านบาง หมู่ที่ 3 บ้านโคกงู หมู่ที่ 4 ทุ่งฝ้ายและหมู่ที่ 6 บ้านยูโย
และที่พัฒนา ดินเปรี้ยวจัดบ้านยูโย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ คลองชลประทาน 5 สาย จำนวน 505.89 ไร่

ภาพที่ 7 แสดงแผนที่แหล่งน้ำพัฒนาที่ดินและชลประทาน

แผนที่แสดงแหล่งน้ำชลประทาน ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงรัก

ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online)

1.6 สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

1) โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

เศรษฐกิจของตำบลบางขุนทอง มีโครงสร้างการผลิตการเกษตร ร้อยละ 75 ภาคนอกการเกษตร ร้อยละ 15 โครงสร้างการผลิตส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรมเป็นหลัก รองลงมาได้แก่ สาขาการขายปลีก สินค้า การขายส่ง การท่องเที่ยว รายได้หลักของตำบลบางขุนทอง จึงมาจากภาคเกษตร สินค้าที่สำคัญได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว โค แพะ

2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของอำเภอ /จังหวัด แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนราธิวาส ปี 2557 – 2560^P

ลำดับที่	สาขา/ปี	ล้านบาท				การเจริญเติบโต (ร้อยละ)			
		2557	2558	2559	2560 ^P	2557	2558	2559	2560 ^P
	ภาคเกษตร	14,945	11,637	13,572	12,684	-5.18	-22.14	16.63	-6.54
1	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	14,945	11,637	13,572	12,684	-5.18	-22.14	16.63	-6.54
	ภาคนอกเกษตร	24,306	26,517	28,596	30,052	-1.24	9.10	7.84	5.09
2	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	173	159	180	160	6.94	-7.90	13.26	-11.06
3	อุตสาหกรรม (การผลิต)	2,349	2,465	2,677	2,938	-0.47	4.92	8.59	9.75
4	การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	417	397	419	436	5.20	-4.76	5.48	3.97
5	การประปาและการกำจัดของเสีย	80	90	95	107	9.95	11.97	5.92	12.42
6	การก่อสร้าง	1,616	2,026	2,142	2,058	-3.61	25.35	5.74	-3.91
7	การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	3,639	3,577	4,430	4,505	2.04	-1.70	23.86	1.67
8	การขายส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	579	679	603	755	21.76	17.27	-11.23	25.23
9	โรงแรมและภัตตาคาร	194	227	246	265	2.85	16.97	8.36	7.69
10	ข้อมูลและข่าวสาร	379	428	283	334	13.51	12.85	-33.93	17.91
11	ตัวกลางทางการเงิน	1,547	1,650	1,916	2,008	17.18	6.69	16.08	4.79
12	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	1,539	1,382	1,470	1,461	-30.03	-10.20	6.41	-0.62
13	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเฉพาะทาง	1	1	2	2	-16.32	14.30	71.96	-23.41
14	การบริหารและการสนับสนุน	67	69	67	79	-2.81	2.56	-3.69	18.40
15	การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	2,422	3,894	4,025	4,159	-34.49	60.78	3.37	3.32
16	การศึกษา	7,469	7,542	7,997	8,522	16.95	0.98	6.03	6.56
17	การบริหารด้านสุขภาพและสังคม	1,309	1,367	1,453	1,649	8.85	4.43	6.32	13.49
18	การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	33	33	41	48	-0.40	-0.37	24.95	18.80
19	บริการอื่นๆ	493	531	549	568	4.93	7.75	3.44	3.37
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross ProVivial Product)	39,251	38,154	42,168	42,737	-2.78	-2.80	10.52	1.35
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	57,459	55,616	61,200	61,765	-3.28	-3.21	10.04	0.92
	จำนวนประชากร (1,000 คน)	683	686	689	692	0.51	0.42	0.44	0.42

หมายเหตุ: ^P คือ ตัวเลขเบื้องต้น

p = Preliminary based on annual figure

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื

3) รายได้ของประชากรรวม/หนี้สิน แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือน

ที่	หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน ทั้งหมด	รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	หนี้สินเฉลี่ย (บาท/ปี)
1	1	138	161,485.51	0
2	2	115	97,141.74	43,888.70
3	3	133	116,617.29	35,496.24
4	4	136	106,643.97	34,576.47
5	5	157	85,725.61	14,793.63
6	6	206	138,861.17	29,273.30
รวม		885	119,247.80	25,789.27

ที่มา: รายได้และหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี จำแนกรายจังหวัดตามที่อยู่เกษตรกร ข้อมูล ปี 2558 ทะเบียนเกษตรกร

4) จำนวนครัวเรือน ประชากร และเนื้อที่ แสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนครัวเรือน ประชากร และเนื้อที่

ที่	หมู่ที่/ชุมชน	จำนวนครัวเรือน ^{1/, 2/}		จำนวนประชากรทั้งหมด ^{1/, 2/}			จำนวนประชากรในภาค เกษตร ^{3/}			พื้นที่ ^{3/}		
		(ครัวเรือน) ทั้งหมด	(ครัวเรือน) เกษตรกร	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ทั้งหมด	ถือครองทำ การเกษตร	อื่น ๆ
1	บางขุนทอง	328	116	1,054	1,052	2,106	420	498	918	8,321.62	3,398.31	
2	บาวง	158	154	212	241	453	118	135	253	10,765.02	5,382.51	
3	โคกสูง	207	161	334	335	669	121	152	273	15,696.46	7,066.73	
4	ทุ่งฝ้าย	179	148	226	265	491	163	120	283	11,497.80	5,748.90	
5	โคกชุมบก	128	102	199	204	403	95	115	210	6,156.33	1,509.50	
6	ยูโย	244	8	741	678	1,419	142	153	295	6,478.62	2,436.16	
รวม		1,244	1,094	2,766	2,775	5,541	1,059	1,173	2,232	3,5968	29,531.70	

ที่มา: 1/ คือ สถิติประชากรจากทะเบียนบ้าน แยกรายพื้นที่ ระดับสำนักทะเบียน สำนักงานที่ว่าการอำเภอตากใบ

2/ คือ สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

2) แรงงานและการใช้แรงงาน

ตำบลบางขุนทอง มีครัวเรือนเกษตรกร ที่ใช้แรงงานในภาคเกษตร จำนวน 2,232 ราย ทั้งที่ทำตลอดปี หรือเป็นไปตามช่วงฤดูกาล ดังนี้ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 แสดงการใช้แรงงานและการจ้างแรงงานในภาคเกษตร

ที่	หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	จำนวนแรงงานใน ครัวเรือน	จำนวนแรงงานที่จ้าง
		(ครัวเรือน)	(คน)	(คน)
1	บางขุนทอง	116	918	119
2	บาวง	154	253	15
3	โคกสูง	161	273	9
4	ทุ่งฝ้าย	148	283	12
5	โคกชุมบก	102	210	9
6	ยูโย	81	295	45
รวม		659	2232	209

ที่มา :ข้อมูล ทบก. ปี 2562

4) อายุแรงงานในครัวเรือน

ตำบลบางขุนทอง มีเกษตรกรที่ใช้แรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน จำนวน 1,500 คน โดยมีอายุเฉลี่ย ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงช่วงอายุเกษตรกรที่ใช้แรงงานในครัวเรือน

หมู่ที่/ชุมชน	จำนวนแรงงานใน ครัวเรือน	ช่วงอายุ				
		20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
บางขุนทอง	918	155	310	195	156	102
บาวง	253	45	68	65	55	20
โคกสูง	273	23	50	86	78	36
ทุ่งฝ้าย	283	19	36	58	75	8
โคกชุมบก	210	15	42	55	75	23
ยูโย	295	39	87	49	101	19
รวม	2232	281	593	500	540	208

ที่มา :ข้อมูล ทบก. ปี 2562

5) การศึกษา

ข้อมูลการศึกษาในพื้นที่ตำบลบางขุนทอง มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ดังนี้

1. โรงเรียนบางขุนทอง (มัธยมต้น-มัธยมศึกษาตอนต้น)
2. โรงเรียนบ้านโคกสูง (อนุบาล-ประถมศึกษา)
3. โรงเรียนสอนศาสนาตาดีกากาฮัซซาอาตะห์ (โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม)

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบางขุนทอง

5. ศูนย์เรียนรู้ชุมชนตำบลบางขุนทอง

6) สาธารณสุข

ตำบลบางขุนทอง มีบริการทางด้านสาธารณสุข ดังนี้

1. สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน 2 แห่ง

7) ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนาพิธีกรรม อิทธิพลทางความคิด

ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของตำบลบางขุนทองที่ประชาชนนิยมปฏิบัติมีดังนี้

- การถือศีลอด	จะปฏิบัติปีละ 1 เดือน
- วันรายอ	ปฏิบัติหลังถือศีลอด ครบ 1 เดือน
- วันอาชูรอ	ปฏิบัติหลังถือศีลอด ครบ 1 เดือน
- พิธีเข้าสุนัต	จะถือปฏิบัติตลอดปี
- งานเมาลิด	หลังเดือนถือศีลอด
- ทำบุญผู้สูงอายุ	เดือนเมษายน
- ประเพณีบังสุกุลบัว	จัดขึ้นระหว่างเดือน 5 แรม 1 ค่ำ ของทุกปี
- ทำบุญเดือนสิบ	เดือนสิบทุกปี
- พิธีชักพระ	วันหลังจากวันออกพรรษา
- วันสงกรานต์	ปฏิบัติ 13 – 15 เมษายน
- บวชสามเณรฤดูร้อน	ช่วงเดือนเมษายน
- ทอดกฐิน	หลังออกพรรษา 1 เดือน
- ประเพณีลาซัง	หลังจากเกี่ยวข้าววนาปี
- ประเพณีสวดนา	ต้นฤดูทำนาปี หลังจากปักดำแล้วในเดือนพฤศจิกายน

8) องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

ชื่อกลุ่ม	หมู่ที่	จำนวนสมาชิก (ราย)	ลักษณะของกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านบางขุนทองพัฒนา	3	40	แปรรูปข้าว

1.7 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ข้อมูลพื้นที่ทำการเกษตร /การใช้ที่ดิน

ตำบลบางขุนทอง มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 35,968 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 17,382 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.33 ประกอบด้วยพื้นที่ปลูกยางพาราจำนวน 1,975 ไร่ ปลูกข้าว จำนวน 6,936 ไร่

ไม้ผล จำนวน 1014 ไร่ พืชผัก จำนวน 207 ไร่ พืชไร่ จำนวน 43 ไร่ ปศุสัตว์ จำนวน 52 ไร่ ประมง จำนวน 12 ไร่ อื่นๆ จำนวน 4,060.36 ไร่ โดยแบ่งออกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงพื้นที่ทำการเกษตรของตำบลบางขุนทอง

รายการ	พื้นที่รวม (ไร่)	จำแนกรายหมู่					
		๑	๒	๓	๔	๕	๖
๑. พื้นที่ทั้งหมด	๓๕๙๖๘	๘,๓๒๑.๖๒	๑๐,๗๖๕.๐๒	๑๕,๖๙๖.๔๖	๑๑,๔๙๗.๘๐	๖,๑๕๖.๓๓	๖,๔๗๘.๖๒
๒. พื้นที่ป่าไม้	๖๔๓๖.๓๐	๑๕๒๕	-	๑๕๖๓	-	๑๗๔๒	๑๖๐๖.๓๐
๓. พื้นที่ทำการเกษตร	๒๙,๕๓๑.๗๐	๓,๓๙๘.๓๑	๕,๓๙๒.๕๑	๗,๐๖๖.๗๓	๕,๗๔๘.๙๐	๑๕๐๙.๕๐	๒,๔๓๖.๑๖
- ยางพารา	๖๕๔๑.๘๖	๗๓๔.๕๒	๘๖๘.๒๓	๒,๑๙๐.๔๓	๖๒๕.๙๘	๑,๓๙๕.๓๓	๗๒๗.๓๗
- ปาล์มน้ำมัน	๖,๐๒๕.๖๑	๔๑๗.๙๔	๔๑๕.๙๘	๙๔๓.๕๙	๑,๖๘๕.๐๙	๒,๔๔๒.๗๗	๑๒๐.๒๕
- ชู่ว	๑๕,๘๖๐.๖๙	๒,๑๙๘.๘๕	๓,๖๙๒.๗๘	๓,๗๓๒.๑๖	๓,๒๗๙.๒๕	๑,๒๙๕.๖๑	๑,๖๖๒.๐๔
- มังคุด	๑๕๔.๐๑	๗.๕๐	๗๑.๒๘	๒๘.๓๖	๑๗.๐๐	๒๒.๘๗	๗.๐๐
- ลองกอง	๑๑๖.๐๙	๕.๕๐	๓๓.๐๐	๒๗.๖๗	๕.๑๗	๓๓.๒๕	๑๑.๕๐
- ทุเรียน	๘.๗๑	๐.๕๐	๖.๒๑	๒.๐๐	-	-	-
- เงาะ	๔๘.๕๑	๕.๐๐	๑.๙๕	๔.๓๑	๓๒.๒๕	๒.๐๐	๓.๐๐
- มะพร้าว	๖๗๖.๒๒	๑๗.๐๐	๒๗๘.๐๘	๑๑๖.๙๖	๘๘.๑๖	๑๕๓.๗๗	๒๒.๒๕
- พืชไร่	๒๒	๖	๓	๕	๓	๒	๓
- พืชผัก	๓๐	๕	๔	๗	๖	๕	๓
- ปศุสัตว์	๔๒	๖	๗	๘	๗	๘	๖
- ประมง	๖	๐.๕๐	๑	๑.๒๕	๒.๒๕	๑.๗๕	๑
- อื่นๆ							

ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร ปี 2562

บทที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลบางขุนทอง

2.1 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ตำบลบางขุนทอง

2.1.1 สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่

1) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- จำนวนประชากรและครัวเรือน

ตำบลบางขุนทอง มีครัวเรือนทั้งหมด ๑,๒๔๔ ครัวเรือน มีประชากร จำนวน ๕,๓๘๘ คน มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๐๕๙ ครัวเรือน และมีประชากรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร จำนวน ๑,๒๔๔ครัวเรือน โดยจำแนกออกเป็นรายหมู่บ้าน/ชุมชน ดังนี้ (ตารางที่ ๑๐)

ตารางที่ 10 ตารางแสดงจำนวนครัวเรือนและประชากรของตำบล

ที่	หมู่ที่/ชุมชน	จำนวนครัวเรือน ^{1/}		จำนวนประชากรทั้งหมด ^{1/}			จำนวนประชากรในภาคเกษตร ^{2/}			พื้นที่ ^{2/}		
		(ครัวเรือน)	(ครัวเรือน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(ไร่)	(ไร่)	(ไร่)	
		ทั้งหมด	เกษตรกร	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ทั้งหมด	ถือครองทำ การเกษตร	อื่น ๆ
1	บางขุนทอง	328	116	1,054	1,052	2,106	420	498	918	8,321.62	3,398.31	
2	บาวง	158	154	212	241	453	118	135	253	10,765.02	5,382.51	
3	โคกสูง	207	161	334	335	669	121	152	273	15,696.46	7,066.73	
4	ทุ่งฝ้าย	179	148	226	265	491	163	120	283	11,497.80	5,748.90	
5	โคกขุมบก	128	102	199	204	403	95	115	210	6,156.33	1,509.50	
6	ยูโย	244	8	741	678	1,419	142	153	295	6,478.62	2,436.16	
รวม		1,244	1,094	2,766	2,775	5,541	1,059	1,173	2,232	3,5968	29,531.70	

ที่มา: 1/ คือ สถิติประชากรจากทะเบียนบ้าน แยกรายพื้นที่ ระดับสำนักทะเบียน สำนักงานที่ว่าการอำเภอตากใบ

2/ คือ สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

- พื้นที่ /สภาพการถือครอง

ตำบลบางขุนทอง มีพื้นที่ทั้งหมด 3,5968 ไร่ โดยมีประชากร/เกษตรกรได้ถือครองในการประกอบอาชีพตามสภาพการถือครอง โดยจำแนกออกเป็นรายตำบล ดังนี้ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ตารางแสดงพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน และสภาพการถือครอง

หมู่บ้าน/ชุมชน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ชุมชน/สาธารณะ (ไร่)	สภาพการถือครอง พท. ทางการเกษตร (ไร่)
หมู่ที่ 1 บางขุนทอง	8,321.62	268	3,398.31
หมู่ที่ 2 บาวง	10,765.02	178	5,382.51
หมู่ที่ 3 โคกสูง	15,696.46	215	7,066.73
หมู่ที่ 4 หุ้งฝ้าย	11,497.80	108	5,748.90
หมู่ที่ 5 โคกชุมบก	6,156.33	98	1,509.50
หมู่ที่ 6 ยูโย	6,478.62	145	2,436.16

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

- ขนาดการถือครองที่ดิน

ตำบลบางขุนทอง มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 1,244 ครัวเรือน มีพื้นที่ทำการเกษตร 29,531.70 ไร่ โดยมีเกษตรกรมีขนาดพื้นที่ถือครองที่ดิน โดยจำแนกเป็นรายตำบล และขนาดถือครองที่ดินได้ ดังนี้ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ตารางแสดงขนาดถือครองที่ดินของเกษตรกร

หมู่ที่/ชุมชน	พื้นที่ ทำการเกษตร (ไร่)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร (ครัวเรือน)	ขนาดการถือครอง				
			1 – 5 ไร่	6 – 10 ไร่	11 – 15 ไร่	16 – 20 ไร่	21 ไร่ขึ้นไป
บางขุนทอง	3,398.31	116	92	7	5	-	-
บาวง	5,382.51	154	98	21	4	-	-
โคกสูง	7,066.73	161	97	25	7	5	3
หุ้งฝ้าย	5,748.90	148	91	29	9	2	-
โคกชุมบก	1,509.50	102	65	31	11	5	-
ยูโย	2,436.16	8	5	-	-	-	-
รวม	29,531.70	1,094	448	113	36	12	3

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ข้อมูล Smart Farmer /Young Smart Farmer ที่มีความรู้ทักษะความชำนาญ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ตารางแสดงข้อมูล Smart Farmer /Young Smart Farmer ที่มีความรู้ทักษะความชำนาญ

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่			เป็นผู้นำเรื่อง/ภูมิปัญญา
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
1.	นายเดช มินทการต์	65	5	บางขุนทอง	YSF
2.	นางประนอม พรหมเจียม	75/1	3	บางขุนทอง	เศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ 14 ตารางแสดงองค์กรชุมชน/การรวมกลุ่มประกอบอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	หมู่ที่	จำนวนสมาชิก (ราย)	ลักษณะของกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางขุนทองพัฒนา	3	40	ข้าวกล้อง

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

2) ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

ทรัพยากรดิน ในพื้นที่ตำบลบางขุนทอง เป็นดินเกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือตะกอนเนื้อ หยาบที่บอบอยู่บนชั้นดิน และตะกอนนํ้าทะเล โดยมีชุดดินต่าง คือ

กลุ่มชุดดินที่ 43 จำนวน 1,243.22 ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินตื้นถึงลูกรัง เศษหินหรือก้อนหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายนํ้าของดินดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมกลุ่มดินตื้นถึงลูกรัง เศษหินหรือก้อนหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายนํ้าของดินดีถึงดีปานกลางความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อละเอียดที่มาจากพวกหินตะกอน พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่ที่เป็นลูกคลื่น จนถึงเนินเขาเป็นกลุ่มดินร่วนหรือดินเหนียวที่มีลูกรัง เศษหิน หรือก้อนกรวดปะปนมาก ภายในความลึก 50 ซม. มีการระบายนํ้าดี กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมมน หรือเศษหินที่มีเหล็กเคลือบ สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ปลูกยางพารา มะพร้าวหรือไม้ผลบางชนิด บางแห่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือทุ่งหญ้า ธรรมชาติ

ปัญหา

เป็นดินต้นถึงชั้นลูกรัง เศษหินหรือก้อนกรวดภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน บางพื้นที่พบลูกรัง เศษหินหรือก้อนกรวดกระจายไปทั่วอยู่บริเวณผิวดิน มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูง จะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการดินเพื่อ การปลูกพืช

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ชุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรังร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น สร้างคันดิน ทำชั้นบันไดทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝกในช่วงเจริญเติบโตก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 3-4 ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ดถั่วพรี 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชสลับเป็นแถบทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

แหล่งน้ำ จำนวน 505.89 ไร่

กลุ่มชุดดินที่ 2 จำนวน 3,799.89 ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า 100 ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดจากตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลาง ดินมีการระบายน้ำเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหว่งเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุกโลกในดิน สีดินเป็นสีเทาหรือสีเทาแก่ตลอด มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน อาจพบผลึกยิปซัมบ้างเล็กน้อยและพบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองของสารจาโรไซต์ในระดับความลึกประมาณ 100 ถึง 150 ซม. ทับบนชั้นดินเลนตะกอนน้ำทะเลที่มีสีเทาปนเขียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด นอกฤดูทำนาบางบริเวณอาจใช้ปลูกพืชไร่ พืชตระกูลถั่วต่างๆบางพื้นที่ถูกปล่อยให้ว่างเป็นทุ่งหญ้า

ปัญหา

ดินเป็นกรดจัดมาก และมีศักยภาพก่อให้เกิดความเป็นกรดของดินเพิ่มขึ้น ในดินล่าง ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหงทำให้ไถพรวนยากคุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการดินเพื่อ การปลูกพืช

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปุ๋ย 500 กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วทั้ง แปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไ่ว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำหว่านวัสดุปุ๋ย 500 กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่องและร่องคูน้ำปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปุ๋ย 5 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ ล้างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดการกรดเพิ่มขึ้นเมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปุ๋ย 500 กิโลกรัม/ไร่

กลุ่มชุดดินที่ 34 จำนวน 147.76 ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ หรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดินพวกตะกอนลำน้ำหรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผุพังแล้ว ถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วน ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ดินชั้นบนส่วนใหญ่จะมีปฏิกริยาเป็นดินกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนดินล่างจะมีปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น อ้อย ข้าวโพด ถั่ว สับปะรด และผลไม้บางชนิด

ปัญหา

การมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งทำให้ดินอุ้มน้ำได้น้อย พืชอาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงฝนทิ้งเป็นระยะเวลานานๆ สำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสูง อาจมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น

แนวทางการจัดการดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำชั้นบังแดด คั่นดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตแนะนำภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียนหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ 42 จำนวน 553.81 ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินทรายหนาที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ หรือตะกอนเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมากความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของพวกวัสดุเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ตอนมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเป็นเนินเขา เป็นดินลึกมีการระบายน้ำดีมากเกินไป เนื้อดินเป็นพวกดินทรายสีดินเป็นสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน และในดินล่างที่ลึกมากกว่า 150 ซม. อาจพบเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายบางบริเวณอาจพบจุดประสีต่างๆ ในดินชั้นล่างดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินโดยมากจะเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้ยืนต้นต่างๆ เช่นมันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด ปอ มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าเต็งรังหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

ปัญหา

เนื้อดินเป็นทรายจัดและหนามาก พืชมีโอกาสขาดน้ำได้ง่าย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและโครงสร้างไม่ดี บริเวณที่มีความลาดชันจะสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดการดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ชุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดินวัสดुकคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้นในช่วงเจริญเติบโตก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ตามชนิดพืชที่ปลูกพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 3-4 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม 10 - 12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 8 - 10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 6 - 8 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอกปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดुकคลุมดินหรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ 57 จำนวน 582.95 ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินที่มีวัสดुकอินทรีย์หนา 40-100 ซม. จากผิวดิน ทับบ่อยบนตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวมากความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีน้ำท่วมขังนานเกือบตลอดปี

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ มีน้ำ แสงอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นพวกดินอินทรีย์ที่สลายตัวปานกลางหนา 40-100 ซม. บางแห่งเป็นชั้นอินทรีย์วัตถุสลับกับพวกดินอนินทรีย์ สีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาลในชั้นดินอินทรีย์ ส่วนดินอนินทรีย์ที่เกิดเป็นชั้น สลับอยู่มีสีเป็นสีเทาใต้ชั้นดินอินทรีย์ลงไปเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล มักพบระหว่างความลึก 50-100 ซม. มีสีเทาหรือสีเทาปนเขียวและมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟไรต์) อยู่มาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก

การใช้ประโยชน์

ตามสภาพธรรมชาติพื้นที่เหล่านี้จะปกคลุมไปด้วยป่าพรุ แต่ได้มีการหักรื้อถางพงเพื่อนำมาใช้ปลูกข้าวแต่ไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องคุณภาพของดิน ดังนั้นในปัจจุบันจึงปล่อยให้ทิ้งไว้รกร้างว่างเปล่า มีหญ้า เสม็ด และไม้พุ่มเล็กๆขึ้นอยู่ทั่วไป

ปัญหา

เป็นดินอินทรีย์ เนื้อดินเป็นเศษชิ้นส่วนของพืชสะสมหนาปานกลางและเป็นกรดจัดมาก มีน้ำท่วมขังเกือบตลอดทั้งปี เมื่อแห้งจะยุบตัวพืชล้มง่าย ดินโป่งง่ายและดับยาก และปฏิกริยาดินจะเป็นกรดรุนแรงมาก ทำให้ขาดธาตุอาหารพืชอย่างรุนแรง นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ที่มีน้ำแช่ขังอยู่ตลอดเวลา

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว

เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนความเป็นกรดมาปลูก หว่านหินปูนฝุ่น 1.5-2.0 ตัน/ไร่ ให้ทั่วแปลงปลูกเตรียมแปลงปลูกโดยใช้เครื่องจักรกลขนาดเบาหรือแรงคน ก่อนปลูกและหลังปลูก 30-45 วัน ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 มีระบบการระบายน้ำและการให้น้ำแยกส่วนกัน

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

มีแนวป้องกันน้ำท่วม ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-0.75 เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบหว่านหินปูนฝุ่น 2.5-3.0 ตัน/ไร่ ให้ทั่วบนสันร่อง และในร่องคูน้ำมีการควบคุมระดับน้ำใต้ดินให้คงที่หรือขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยร็อคฟอสเฟต 250 กรัม/หลุมร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก และใส่หินปูนฝุ่น 2.5-3.0 ตัน/ไร่ เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น มีการพูนโคนสม่ำเสมอ เมื่อรากลอย

พื้นที่ชุมชน จำนวน 621.65 ไร่

3) สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/ภูมิปัญญา

สินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นของตำบลบางขุนทอง ที่สำคัญมีดังนี้

1. สละอินโด

สละพันธุ์อินโด เป็นไม้ผลเศรษฐกิจตัวใหม่ที่กำลังได้รับความสนใจจากเกษตรกรอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นผลไม้รสอร่อยที่ตลาดมีความต้องการสูง ปลูกง่าย ขายคล่อง แถมขายได้ราคาดีอีกต่างหาก บางคนคิดว่าสละอินโดฯ ปลูกได้เฉพาะพื้นที่ภาคใต้ แต่ความจริงแล้วภาคกลางก็สามารถปลูกสละอินโดฯ ได้อย่างสบาย ปลูกไปได้ 2 ปี ต้นสละก็เริ่มมีผลผลิต ลองแกะเปลือกดูก็จะเจอผลมีสีขาว เนื้อกรอบ ห้าง ไม่ติดเมล็ด เมื่อทดลองชิมรสชาติก็รู้สึกดีใจ เพราะมีรสชาติดี รสอร่อย และสร้างรายได้ที่ดี มีเกษตรกรจำนวนไม่น้อยนำสละอินโดฯ ไปเพาะปลูกในพื้นที่ของตนเอง และให้ผลผลิตได้ดีเกิดรายได้เป็นกอบเป็นกำแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องตลอดมา เพราะมีรสหวานปนเปรี้ยว ผาก และขม ปัจจุบันมีการนำเข้าพันธุ์สละจากต่างประเทศเข้ามาปลูกในไทย เช่น สละพันธุ์อินโดฯ ที่มีลักษณะผลค่อนข้างกลม ผลขนาดใหญ่กว่าสละไทย สีผลหรือเปลือกเมื่ออ่อนออกสีเหลือง เมื่อสุกให้ผลสีดำเทาเข้ม เนื้อหนา มีรสหวาน เมล็ดเล็ก

วิธีการปลูก

การปลูกสละอินโดฯ ควรเลือกปลูกในสภาพดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนเหนียว ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงระบายน้ำดี การปลูกร่วมกับยางพารา ซึ่งมีระยะปลูก 3X7 เมตร ปลูกระหว่างแถวยางพารา จำนวน 1 แถว ใช้ระยะปลูกระหว่างต้น 3 เมตร พื้นที่ 1 ไร่ ปลูกได้ 60 – 70 ต้น ปลูกหลังจากปลูกยางพาราไปแล้ว 1 ปี ในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม

การปลูกขุดหลุมขนาดกว้างและลึกประมาณ 30 – 50 เซนติเมตร รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก หลุมและประมาณครึ่งกิโลกรัม ทิ้งไว้ 7 วัน ก่อนที่จะนำต้นกล้าลงปลูก หลังปลูกแล้วรดน้ำวันละ 1 ครั้ง ถ้าปลูกฤดูฝนก็ไม่ต้องรดน้ำ

อัตราต้นตัวเมียกับต้นตัวผู้ 3 ต่อหนึ่ง สละในสวนของคุณเสถียร ศิริพันธ์ จำนวน 1,200 ต้น เป็นต้น ตัวเมีย 900 ต้น ต้นตัวผู้ 300 ต้น

วิธีการปฏิบัติและดูแลรักษา

ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ จะเป็นปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกก็ได้ เดือนละ 1 ครั้ง และปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 ประมาณ 50 กรัมต่อต้น เมื่ออายุได้ 2 ปีสละจะเริ่มออกดอก เมื่อเข้าสู่ปีที่ 3 สละก็จะเริ่มให้ผลผลิต เมื่อสละให้ผลผลิตแล้ว ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 2 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี ใส่ 1 ครั้ง เดือนพฤษภาคม และปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 ประมาณ 800 กรัม ต่อต้นต่อปี แบ่งใส่ 2 ครั้ง และจะเป็นปุ๋ยอย่างพาราไปด้วย

การตัดแต่งหน่อและการไว้กอเมื่อต้นสละอินโดฯ อายุ 1 ปี จะแตกหน่อออกมาจำนวนมาก ปลูกสละอินโดฯ แบบเลี้ยงหน่อ แค่กอละ 3 ต้นเท่านั้น (รวมทั้งต้นแม่) เพื่อให้ต้นสละเติบโตดีและตกผลเร็ว เมื่อมีหน่อใหม่งอกเพิ่มขึ้น ควรหมั่นตัดแต่งหน่อที่ไม่ต้องการออกไป การทำสวนสละอินโดฯ มีข้อดีคือ เจ้าของสวนใช้เงินลงทุนเพียงครั้งเดียวแต่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ยาวนาน เพราะธรรมชาติของต้นสละอินโดฯ จะมีหน่ออ่อนงอกขึ้นมาใหม่ตลอดเวลาเช่นเดียวกับต้นไม้ เมื่อต้นแม่ตาย ต้นลูกก็จะเติบโตขึ้นมาแทนที่ หากไม่เจอปัญหาโรคระบาดเจ้าของสวนก็สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตออกขายได้อย่างต่อเนื่อง

การให้น้ำ

ให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ 7 วันครั้ง ในฤดูแล้งช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน แต่มีปัญหาคือขาดแหล่งน้ำ มีน้ำไม่เพียงพอ

การตัดแต่งทางใบ

สละอินโดฯ ที่ให้ผลผลิตแล้ว จะมีทางใบ 15 – 20 ทางใบ ไม่ควรตัดแต่งทางใบที่รองรับทะลายผลจนกว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว และจะไม่ตัดแต่งทางใบมากนัก นอกจากทางใบที่เหลืองแก่หมดสภาพแล้วเท่านั้น ส่วนบางใบที่ตัดแล้ว จะนำไปกองข้าง ๆ ต้น เพื่อเป็นปุ๋ยหมักในสวนต่อไป

การช่วยผสมเกสร

เมื่อต้นสละมีอายุ 1 ปีครึ่งถึง 2 ปี จะเริ่มออกดอก และเริ่มแยกได้ว่า สละต้นไหนเป็นตัวผู้และตัวเมีย โดยแยกคนละต้น ดอกตัวเมียใน 1 ช่อดอก มีประมาณ 7 กระจุก กระจุกมีลักษณะกลมรี ขนาดประมาณยาว 2 – 3 นิ้ว กว้าง 1 – 1 นิ้วครึ่ง ดอกตัวผู้ใน 1 ช่อดอก มีประมาณ 7 ดอก ลักษณะยาวประมาณ 10 – 15 เซนติเมตร กว้าง 1 – 1.5 เซนติเมตร ดอกจะบานประมาณ 3 วัน แต่การที่สละสายพันธุ์อินโดนีเซียจะออกผลได้ดีตามที่ต้องการนั้น เกษตรกรจะต้องช่วยผสมเกสรระหว่างดอกตัวผู้กับดอกตัวเมียด้วย ซึ่งแต่ละต้นจะให้ดอกที่ไม่เหมือนกัน โดยนำผงเกสรตัวผู้ (มีสีเหลือง) มาเคาะใส่เกสรตัวเมีย (สีแดง) หรือนำเกสรตัวผู้เคาะใส่ในจาน แล้วใช้พู่กันป้ายไปยังเกสรตัวเมียหรืออาจจะเก็บเกสรตัวผู้ใส่ไว้ในตุ้มเย็บในรูปของละอองเกสร หรือช่อดอกเกสรตัวผู้ เวลาใช้นำมาเคาะใส่ภาชนะแล้วใช้พู่กันจุ่มละอองเกสรตัวผู้ป้ายไปยังเกสรตัวเมีย ผสมได้ทุกวัน การผสมเกสรสามารถทำได้ตลอดทั้งวัน ต้นสละอินโดฯ จำเป็นต้องการผสมเกสรเพื่อช่วยให้ผสมติดลูก

การตัดแต่งช่อดอก

เมื่อช่วยผสมเกสรและติดลูกแล้ว ตัดช่อดอกตัวเมียไว้ 2 – 3 กระจุก และตัดแต่งผลในกระจุก ถ้าหากมีปริมาณผลหนาแน่น หากไม่ตัดแต่งพวงสละอาจทำให้ก้านขาดได้ ดังนั้น เพื่อความอยู่รอดต้นสละจึงมักสลัดลูกทิ้งตามธรรมชาติ บางครั้งต้นสละสลัดผลทิ้งเกือบครึ่งพวง เพื่อลดความสูญเสียดังกล่าว การตัดแต่งพวงสละทำได้โดยเด็ดผลที่บิดเบี้ยวทิ้งไป เพื่อให้มีปริมาณผลพอเหมาะกับความสมบูรณ์ของต้นนั่นเอง ผลสละมีความสมบูรณ์ ผลโตตามขนาดที่ต้องการ

การป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช

ในช่วงฤดูฝนต้องคอยดูแลไม่ให้ต้นสละมีอาการโคนเน่า และต้องดูแลในขณะที่ให้ผลผลิต ระวังแมลงวันทองที่จะมากัดกินผลอ่อน การป้องกันทำได้ด้วยการฉีดสารอีเอ็มเพื่อไล่แมลง

การเก็บเกี่ยว

เมื่อผลสละอินโดฯ มีอายุครบการเก็บเกี่ยว จะมีผลขนาดใหญ่ มีกลิ่นหอม หรือหลังจากผสมเกสร สามารถเก็บผลผลิตได้ภายใน 6 เดือน หรือ 175 – 180 วัน แต่ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตทุกครั้ง ควรชิมทดสอบรสชาติก่อน เพราะแต่ละพวงจะสุกแก่ไม่พร้อมกัน หากชิมแล้วพบว่ามีรสฝาด แสดงว่ายังสุกได้ไม่เต็มที่ ต้องรออีกระยะจึงค่อยเก็บเกี่ยว แต่หากชิมแล้วพบว่ามีรสหวาน อร่อย จึงค่อยใช้มีดหรือกรรไกรที่สะอาดตัดพวงสละอินโดฯ โดยระวังไม่ให้ผลหลุดร่วง

4) แสดงพื้นที่ทำการเกษตรของตำบลบางขุนทอง

ตำบลบางขุนทอง มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 35,968 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 29,531.70 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 48.33 ประกอบด้วยพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 6,025.61 ไร่ ปลูกยางพารา จำนวน 6541.86 ไร่ ปลูกข้าว จำนวน 15,680.69 ไร่ ไม้ผล จำนวน 327.32 ไร่ พืชผัก จำนวน 30 ไร่ พืชไร่ จำนวน 22 ไร่ ปศุสัตว์ จำนวน 42 ไร่ ประมง จำนวน 6 ไร่ โดยแบ่งออกเป็นรายหมู่บ้าน/ชุมชน ดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงพื้นที่ทำการเกษตรของตำบลบางขุนทอง

รายการ	พื้นที่รวม (ไร่)	จำแนกรายหมู่					
		๑	๒	๓	๔	๕	๖
๑. พื้นที่ทั้งหมด	๓๕๙๖๘	๘,๓๒๑.๖๒	๑๐,๗๖๕.๐๒	๑๕,๖๙๖.๔๖	๑๑,๔๙๗.๘๐	๖,๑๕๖.๓๓	๖,๔๗๘.๖๒
๒. พื้นที่ป่าไม้	๖๔๓๖.๓๐	๑๕๒๕	-	๑๕๖๓	-	๑๗๔๒	๑๖๐๖.๓๐
๓. พื้นที่ทำการเกษตร	๒๙,๕๓๑.๗๐	๓,๓๙๘.๓๑	๕,๓๘๒.๕๑	๗,๐๖๖.๗๓	๕,๗๔๘.๙๐	๑๕๐๙.๕๐	๒๔๓๖.๑๖
- ยางพารา	๖,๕๔๑.๘๖	๗๓๔.๕๒	๘๖๘.๒๓	๒,๑๙๐.๔๓	๖๒๕.๙๘	๑,๓๙๕.๓๓	๗๒๗.๓๗
- ปาล์มน้ำมัน	๖,๐๒๕.๖๑	๔๑๗.๙๔	๔๑๕.๙๘	๙๔๓.๕๙	๑,๖๘๕.๐๙	๒,๔๔๒.๗๗	๑๒๐.๒๕
- ข้าว	๑๕,๘๖๐.๖๙	๒,๑๙๘.๘๕	๓,๖๙๒.๗๘	๓,๗๓๒.๑๖	๓,๒๗๙.๒๕	๑,๒๙๕.๖๑	๑,๖๖๒.๐๔
- มังคุด	๑๕๔.๐๑	๗.๕๐	๗๑.๒๘	๒๘.๓๖	๑๗.๐๐	๒๒.๘๗	๗.๐๐
- ลองกอง	๑๑๖.๐๙	๕.๕๐	๓๓.๐๐	๒๗.๖๗	๕.๑๗	๓๓.๒๕	๑๑.๕๐
- ทุเรียน	๘.๗๑	๐.๕๐	๖.๒๑	๒.๐๐	-	-	-
- เงาะ	๔๘.๕๑	๕.๐๐	๑.๙๕	๔.๓๑	๓๒.๒๕	๒.๐๐	๓.๐๐
- มะพร้าว	๖๗๖.๒๒	๑๗.๐๐	๒๗๘.๐๘	๑๑๖.๙๖	๘๘.๑๖	๑๕๓.๗๗	๒๒.๒๕
- พืชไร่	๒๒	๖	๓	๕	๓	๒	๓

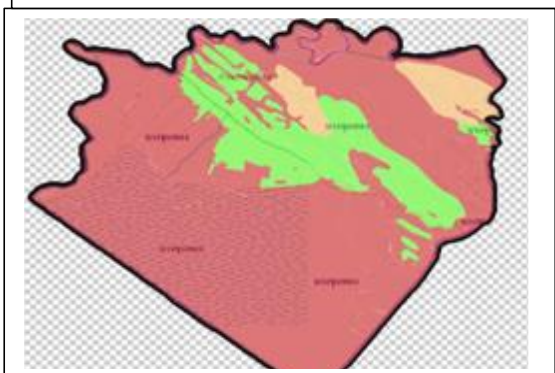
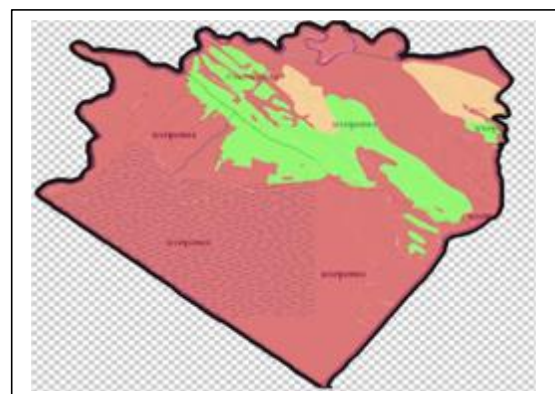
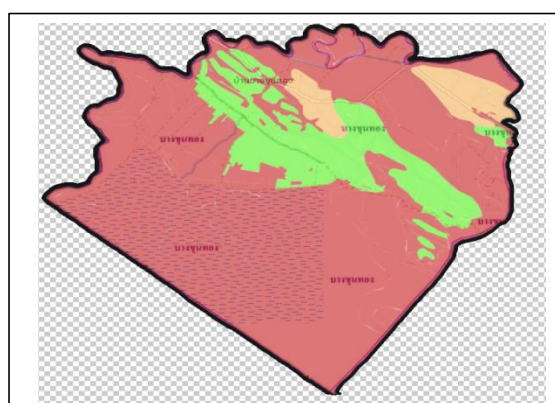
รายการ	พื้นที่รวม (ไร่)	จำแนกรายหมู่					
		๑	๒	๓	๔	๕	๖
- พืชผัก	๓๐	๕	๔	๗	๖	๕	๓
- ปศุสัตว์	๔๒	๖	๗	๘	๗	๘	๖
- ประมง	๖	๐.๕๐	๑	๑.๒๕	๒.๒๕	๑.๗๕	๑
- อื่นๆ							

ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร ปี 2562

ระดับความเหมาะสม/ไม่เหมาะสมจากการใช้ประโยชน์ที่ดินทำการเกษตร

(Zoning by Agri-Map) ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล คือ ยางพารา ข้าว และปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ 8 แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินและระดับความเหมาะสมของดินในการปลูกยางพารา

แผนที่ตำบลบางขุนทอง แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา

สัญลักษณ์

■ พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน

- ขอบเขตหมู่บ้าน/ตำบล

ตำบลบางขุนทอง มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 6,541.86 ไร่

โดยมีการปลูกมากในหมู่ที่ 3 หมู่ที่ 5 มีเกษตรกรที่ทำสวนยางพารา จำนวน 430 ครัวเรือน

สัญลักษณ์

■ เหมาะสมสูง (S1)

■ เหมาะสมปานกลาง (S2)

■ เหมาะสมน้อย (S3)

■ ไม่เหมาะสม (N)

แผนที่ตำบลบางขุนทอง แสดงการซ้อนทับพื้นที่การปลูกและระดับ

ความเหมาะสมของยางพารา

■ พื้นที่ปลูกยางพาราที่อยู่ในเขต S2 จำนวน 1109 ไร่
224 ครัวเรือน

■ พื้นที่ปลูกยางพาราที่อยู่ในเขต S3 จำนวน 2752 ไร่
112 ครัวเรือน

■ พื้นที่ปลูกยางพาราที่อยู่ในเขต N จำนวน 2680.86 ไร่
94 ครัวเรือน

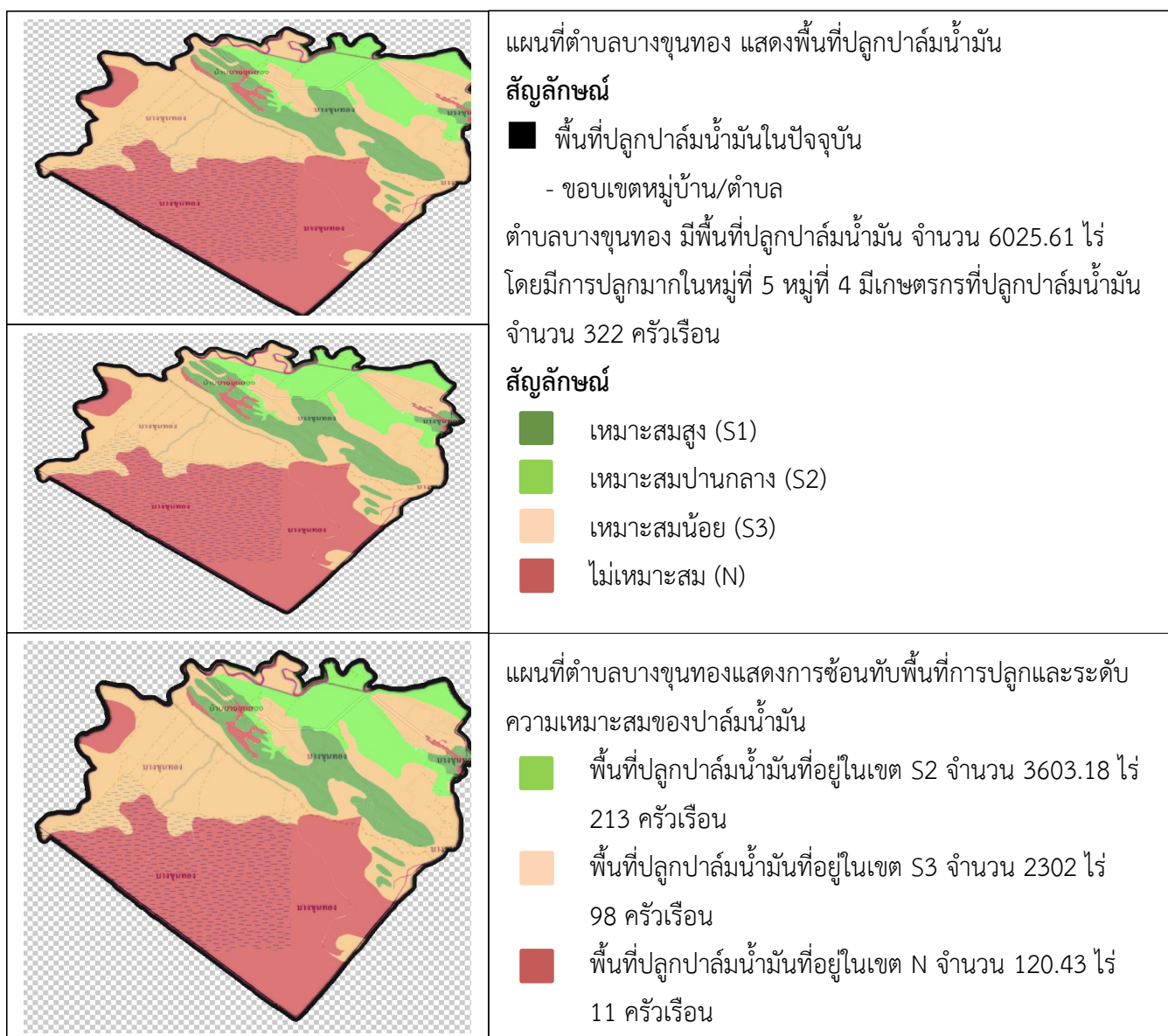
ที่มา: ระบบบริการข้อมูลแผนที่ส่งเสริมการเกษตร SSmap

ภาพที่ 9 แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินและระดับความเหมาะสมของดินในการปลูกข้าว

ที่มา: ระบบบริการข้อมูลแผนที่ส่งเสริมการเกษตร SSmap

ภาพที่ 10 แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินและระดับความเหมาะสมของดินในการปลูกปาล์มน้ำมัน

ที่มา: ระบบบริการข้อมูลแผนที่ส่งเสริมการเกษตร SSmap

การเพาะปลูก/การใช้พันธุ์พืช

เทคนิควิธีการผลิต

ยางพารา เกษตรกรจะลงทุนสงเคราะห์ในการทำสวนยางพารา พันธุ์ที่ใช้ปลูกจะใช้ยางโดยใช้พันธุ์ RPIM600, PR251 โดยปลูกในระยะ 3 x 7 เมตร หรือไร่ละ 76 ต้น ก่อนปลูกจะใช้ปุ๋ยรองกันหลุม ในช่วงยางอายุ 1 – 4 ปีแรก จะใช้ปุ๋ยสำหรับยางเล็ก ปีที่ 5 จึงเปลี่ยนเป็นปุ๋ยยางใหญ่ ในขณะที่ยางยังเล็กอยู่เกษตรกรจะนิยมตัดแต่งกิ่งแขนงออกเพื่อให้ได้ทรงต้นที่ต้องการเมื่อเข้าในปีที่ 7 จึงเริ่มเปิดกรีดมักจะกรีดติดต่อกัน 5 – 6 วัน/อาทิตย์ ยกเว้นกรณีที่ฝนตกต้องหยุดกรีดหรือในช่วงยางผลิใบในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม ช่วงเวลา 03.00 – 05.00 น. คือเวลาที่เกษตรกรทำการกรีดยาง การจำหน่ายผลผลิตปัจจุบันนิยมขายน้ำยางสดให้แก่พ่อค้าที่มารวบรวมรับซื้อถึงพื้นที่และนำไปขายต่อให้กับโรงงานรับซื้อน้ำยาง ปัจจุบันเกษตรกรได้มีการรวมกลุ่มในรูปแบบของสหกรณ์ เพื่อรับซื้อน้ำยางจากสมาชิกและกลุ่มนำไปแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควันออกจำหน่ายหากในพื้นที่ไม่มีการรับซื้อน้ำยาง หรือในระยะเวลาที่ราคายางแผ่นดิบสูงกว่าราคาน้ำยาง โดยมิเกษตรกรจะทำ การกรีดยางประมาณ 180 วัน ส่วนใหญ่จะเป็นการจ้างแรงงานในการกรีดยางโดยแบ่งรายได้ 50% กับเจ้าของสวนยางโดยที่ค่าใช้จ่ายในการแปรรูปน้ำยางและค่าขนส่งยางเจ้าของจะเป็นผู้รับผิดชอบ ถึงกระนั้นแรงงานรับจ้างในการกรีดยางก็ยังคงทำได้ยากขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉลี่ยผลผลิตน้ำยางที่ได้รับประมาณ 280 กก./ไร่/ปี

ข้าว พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรใช้เพาะปลูกมากที่สุดคือพันธุ์ชัยภูกันตังซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่ให้ผลผลิตสูงทนทานต่อโรค และยังเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น แต่เนื่องจากต้นทุนการผลิตข้าวที่สูงขึ้นประกอบกับราคาข้าวพันธุ์ชัยภูกันตังที่ค่อนข้างต่ำ โดยราคาข้าวเปลือกอยู่ที่ประมาณ ๑๓ บาท/กิโลกรัม นอกจากพันธุ์ข้าวชัยภูกันแล้ว ยังมีข้าวพันธุ์หอมกระดังงาอีกหนึ่งสายพันธุ์ ที่เป็นข้าวพื้นเมืองดั้งเดิมของชาวตากใบ มีลักษณะพิเศษคือมีสีแดง นุ่ม และมีกลิ่นหอมคล้ายดอกกระดังงา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของข้าวชนิดนี้ เหมาะแก่การแปรรูปเป็นข้าวกล้องและซ้อมมือ โดยจะทำการตากกล้าในเดือนตุลาคม เมื่อกกล้าอายุประมาณ 25 – 30 วัน จึงทำการปักดำ สำหรับการเตรียมพื้นที่ปักดำจะทำการไถตะ 1 ครั้ง ผึ่งแดดไว้ เมื่อมีฝนตกจะทำการไถแปรอีก 1 ครั้ง และทำการคลาด 2 ครั้ง แล้วทำการปักดำหรือปักดำ 30 วัน จะใส่ปุ๋ย 16-20-0 ประมาณ 20 กก./ไร่ จะใส่ปุ๋ยเพียงครั้งเดียวใน 1 ฤดูกาล การดูแลรักษาไม่ได้ปฏิบัติจนกระทั่งเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคม - เมษายน ผลผลิตเฉลี่ย 45 กก./ไร่

ปาล์มน้ำมัน พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ในปัจจุบันที่นิยมปลูกมีอยู่ 3 ชนิด 1.พันธุ์ดูรา(Dura) 2.พันธุ์พิสิเฟอรา (Pisifera) 3.พันธุ์เทเนอร์รา (Tenera) ระบบการปลูกปาล์มน้ำมันที่นิยมปลูกคือ ปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะ 9 x 9 x 9 เมตร โดยปลูกปาล์มน้ำมันในช่วงฤดูฝน (ไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนต่อเนื่องถึงฤดูแล้ง) หรือหลังจากปลูกต้นกล้าแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อยประมาณ 3 เดือนจึงจะเข้าฤดูแล้ง การปลูกปาล์มน้ำมันจะต้องใช้ต้นกล้าพันธุ์ดีมีอายุประมาณ 8 ถึง 14 เดือน จำนวน 22 ถึง 25 ต้นต่อไร่ การใส่ปุ๋ยเคมีปาล์มน้ำมัน จะเป็นการใส่ปุ๋ยเดี่ยวของปาล์มน้ำมันที่มีอายุ 5 ปีขึ้นไป ปุ๋ยสูตร 20-11-11+1.2 MgO เป็นปุ๋ยหลักที่ใส่ให้กับปาล์มที่ปลูกในปีแรก ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO เป็นสูตรปุ๋ยที่ใช้ใส่ต้นปาล์มทุกปี ปุ๋ยสูตร 0-0-60 หรือ ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ โดยใช้ร่วมกับปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ปุ๋ยทั้ง 2 สูตรนี้ ใส่ให้ต้นปาล์มครั้งแรกของทุกปี ปุ๋ยสูตร 14-14-21 (หรือปุ๋ยสูตรตัวทำยอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกัน) เป็นปุ๋ยที่ใส่ให้ต้นปาล์มทุกปี ละ 1 ครั้ง (ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2) ปุ๋ยร็อกฟอสเฟตใส่ทุกๆ 2 ปี หรือทุกๆ 3 ปี ก็ได้ ประมาณ 2 กิโลกรัมต่อต้น การตัดทะลายปาล์มน้ำมันอยู่ในระยะสุกพอดี คือทะลายปาล์มเริ่มมีผลร่วง แต่ไม่ควรตัดทะลายปาล์มที่ยังดิบอยู่

เพราะในผลปาล์มดิบยังมีสภาพเป็นน้ำและมีแข็งอยู่ยังไม่แปรสภาพเป็นน้ำมัน ส่วนทะลายที่สุกเกินไปจะมีกรดไขมันอิสระสูง และผลปาล์มสดอาจมีสารบางชนิดอยู่ อาจเป็นอันตรายกับผู้บริโภคได้ รอบของการเก็บเกี่ยวจะอยู่ในช่วงที่ผลปาล์มน้ำมันออกชุก ควรจะอยู่ในช่วง 7 ถึง 10 วัน ผลปาล์มที่เป็นลูกร่วงที่อยู่บริเวณโคนปาล์ม น้ำมัน และที่ค้างในกาบต้นควรเก็บออกมาให้หมด ก้านทะลายของปาล์มน้ำมันควรตัดให้สั้นและต้องให้ติดกับทะลาย พยายามให้ทะลายปาล์มน้ำมันชอกช้ำน้อยที่สุด เมื่อตัดผลปาล์มน้ำมันแล้วจะต้องรีบส่งผลปาล์มไปยังโรงงาน ภายใน 24 ชั่วโมง

ไม้ผล

ลองกอง เป็นพืชพื้นเมือง นิยมปลูกจากต้นพันธุ์ที่ได้จากการเพาะเมล็ดมากกว่าต้นพันธุ์เสียบยอด เกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกร่วมกับพืชอื่น เช่น กล้าย เพราะมีความเชื่อว่าเป็นพืชที่เจริญเติบโตได้ดีเมื่อมีร่มเงาระยะปลูกจะใช้ระยะ 3 x 3 หรือ 4 x 4 ซึ่งเป็นระยะที่ไม่เหมาะสมนักทั้งนี้เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ มีพื้นที่ถือครองไม่มาก แต่ในบางรายก็สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง คือ ปลูกในระยะ 4 x 6 เมตร หรือประมาณ 60 ต้น/ไร่ เมื่อเจริญเติบโตสูงประมาณ 1 เมตร นิยมตัดยอดเพื่อให้แตกทรงพุ่มและเพื่อสะดวกในการเก็บเกี่ยวผลผลิต เมื่อให้ผลผลิตแล้ว ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ เกษตรกรมักควบคุมการให้น้ำหลังจากขาดการให้น้ำระยะหนึ่งแล้ว เริ่มให้น้ำและปุ๋ยตัวกลางสูงเพื่อให้แทงช่อดอก เมื่อแทงช่อดอกแล้ว จึงใส่ปุ๋ยสูตรที่ K สูง ประมาณ 2 กก./ต้น เพื่อยืดช่อดอกจะทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ประมาณเดือนสิงหาคม - กันยายน หลังจากนั้นจึงตัดแต่งกิ่งและใส่ปุ๋ยสูตรเสมอเพื่อบำรุงต้น การตัดแต่งช่อดอก และการปลิดผลทิ้งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับเกษตรกรที่เน้นคุณภาพของผลผลิต เพราะจะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและจำหน่ายได้ในราคาที่ดี

ทุเรียน นิยมปลูกพันธุ์หมอนทอง ชะนี พันธุ์บ้าน โดยซื้อต้นพันธุ์ที่ใช้วิธีการเสียบยอดนำไปปลูกระยะ 8 x 10 เมตร ไร่ละ 20 ต้น ในการปลูกเกษตรกรนิยมรองกันหลุมด้วยปุ๋ยคอกและนิยมใช้ปุ๋ยสูตรเสมอปีละ 1 ครั้งในฤดูฝน การให้น้ำจะกระทำในฤดูแล้งหรือในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนอกนั้นอาศัยน้ำฝน เมื่อเริ่มให้ผลจะนิยมใส่ปุ๋ยสูตรที่มีค่ากลางสูงเพื่อเร่งดอกในอัตรา 1 - 2 กก./ต้น และใส่ปุ๋ยบำรุงผลเมื่อติดผลแล้ว ในอัตรา 2 กก./ต้น หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วจะทำการใส่ปุ๋ยสูตรเสมอเพื่อบำรุงต้นประมาณ 1 กก./ต้น โรคที่พบมากในทุเรียน คือ หนอนเจาะผลและโรคโคนเน่า เกษตรกรมักนิยมใช้สารเคมีในการกำจัดมากกว่าการป้องกัน

มังคุด นิยมปลูกเป็นสวนแบบผสมผสาน จำนวนต้นต่อไร่ประมาณ 16-25 ต้น ระยะปลูก 8x8 ถึง 10x10 เมตร ถ้าต้นมังคุดโตขึ้นและมีการบังแสงกัน สามารถตัดต้นเว้นต้นหรือตัดต้นในแนวทแยงมุมเพื่อให้ระยะปลูกกว้างขึ้นได้ การใส่ปุ๋ยแบ่งใส่ตามระยะการพัฒนาได้ 3 ระยะ คือ บำรุงต้นหลังการเก็บเกี่ยว ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 20-50 กิโลกรัมต่อต้น และปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 1-3 กิโลกรัมต่อต้น , ส่งเสริมการออกดอก (ช่วงปลายฝน) ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 หรือ 9-24-24 หรือ 12-24-12 อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้น เพื่อบำรุงผล (หลังติดผล 3-4 สัปดาห์) ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16 อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้น เพื่อขยายขนาดผล และใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้น เพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิต ต้องมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ ช่วงการเจริญเติบโตทางใบ และงดให้น้ำช่วงปลายฝน ต้นมังคุดที่มีอายุตายอด 9-12 สัปดาห์ และผ่านสภาพแล้ง 20-30 วัน เมื่อแสดงอาการใบตก ปลายใบบิด ก้านใบและกิ่งที่ปลายยอดเริ่มเป็นร่อง ให้กระตุ้นการออกดอกโดยการให้น้ำอย่างเต็มที่ ครั้งที่ 1 ให้มากถึง 1,100-1,600 ลิตรต่อต้น จากนั้นให้หยุดการให้น้ำ 7-10 วัน เมื่อพบว่า ก้านใบและกิ่งที่ปลายยอดเริ่มเต่งขึ้นก็ให้น้ำครั้งที่ 2 ในปริมาณครึ่งของครั้งแรก หลังจากนั้น 10-14 วัน ตาดอกจะผลิออกมาให้เห็น และควรมีการจัดการน้ำเพื่อควบคุมให้มีปริมาณดอกเพียง ร้อยละ 35-50 ของยอดทั้งหมด

เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยหลังจากมังคุดออกดอกแล้ว ร้อยละ 10-15 ของตายอดทั้งหมด ควรให้น้ำปริมาณมากถึง 220-280 ลิตรต่อต้นทุกวัน จนยอดที่ยังไม่ออกดอกเริ่มมียอดอ่อนแทนตาดอก จึงค่อยให้น้ำตามปกติคือ 80-110 ลิตรต่อต้น และจะต้องให้น้ำในปริมาณสม่ำเสมอต่อเนื่องทุกวัน เพื่อให้ผลมังคุดมีพัฒนาการที่ดี ศัตรูพืชและโรคพืชที่สำคัญของมังคุด คือ หนอนขนอบใบ หนอนกินใบ เพลี้ยไฟ ไรแดง โรคนิวโรค โรคนิวโรคใบแห้งและขอบใบแห้ง อาการยางไหลที่ผิว อาการเนื่อแก้ว

เงาะ นิยมปลูกเป็นสวนผสม จำนวนต้นต่อไร่ประมาณ 16-20 ต้น ระยะปลูกที่เหมาะสม 6x8 เมตร การใส่ปุ๋ยสำหรับต้นที่ยังไม่ให้ผล (0-4ปี) ใส่ปุ๋ยสูตร 1-15-15 อัตรา 1-1.5 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี โดยแบ่งใส่ 4 ครั้งต่อปี, ต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว แบ่งใส่ปุ๋ยเป็น 4 ครั้ง ครั้งแรกหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น ครั้งที่ 2 หลังเก็บเกี่ยวแล้ว 3 เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร 8-24-24 อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น ครั้งที่ 3 เมื่อเงาะเริ่มออกดอก ใส่ปุ๋ยสูตร 14-14-21 อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น ครั้งที่ 4 เมื่อเงาะติดผลใส่ปุ๋ยสูตร 14-14-21 อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น และหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น มูลไก่ อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น การให้น้ำ หลังการปลูกควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอจนกว่าเงาะจะตั้งตัวได้ หลังจากนั้นควรให้น้ำทุก 7-10 วัน สำหรับต้นที่ให้ผลแล้วงดให้น้ำช่วงปลายฝน ต้นเงาะที่มีใบแก่และต้นสมบูรณ์และผ่านสภาพแล้งติดต่อกันนาน 21-30 วัน จะแสดงอาการขาดน้ำ (ใบห่อ) ให้กระตุ้นการออกดอก โดยการให้น้ำในปริมาณมากเต็มที่ จากนั้นหยุดให้น้ำ 7-10 วัน เมื่อพบว่าตายอดเริ่มพัฒนาเป็นตาดอก ก็เริ่มให้น้ำอีกครั้งในปริมาณเท่าเดิม เพื่อเร่งการพัฒนาของตาดอก จากนั้นเมื่อแทงช่อดอกและติดผลแล้ว ควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเร่งพัฒนาการของดอกและผลให้ขึ้นลูกได้เร็วและผลโต ศัตรูและโรคพืชที่สำคัญของเงาะ คือ หนอนคืบกินใบ ราแป้ง **ในด้าน การเลี้ยงสัตว์** เช่น วัว แพะ มักนิยมเลี้ยงแบบปล่อยให้หากินเอง การป้องกันโรค เช่น การฉีดวัคซีน มักทำเมื่อทางราชการ นัดหมายหรือมีการระบาดของโรค สัตว์ปีก ก็เช่นเดียวกันเทคโนโลยีการผลิต

7) เครื่องจักรกลการเกษตร

เกษตรกรพัฒนาการประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยปรับมาใช้เครื่องจักรกลการเกษตร หรือปัจจัยการผลิตอื่น ๆ โดยจำแนกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 แสดงเครื่องจักรกลการเกษตรและปัจจัยการผลิตของตำบล

หมู่บ้าน/ชุมชน	รถไถ (คัน)	รถไถเดินตาม (คัน)	นาปักดำ (คัน)	รถเกี่ยวนวด (คัน)	โรงสี (โรง)	อื่น ๆ (ระบุ)
หมู่ที่ 1 บ้านบางขุนทอง	-	18	-	-	-	-
หมู่ที่ 2 บ้านบาวง	2	15	-	-	-	-
หมู่ที่ 3 บ้านโคกงู	2	21	-	-	1	-
หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งฝ้าย	1	16	-	-	-	-
หมู่ที่ 5 บ้านโคกชุมบก	1	8	-	-	-	-
หมู่ที่ 6 บ้านยูโย	-	9	-	-	-	-

หมู่บ้าน/ชุมชน	รถไถ (คัน)	รถไถเดินตาม (คัน)	นาปักดำ (คัน)	รถเกี่ยวหวด (คัน)	โรงสี (โรง)	อื่น ๆ (ระบุ)
รวม	6	87	-	-	1	-

ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร ปี 2560

8) ผลผลิตเฉลี่ย ราคา ต้นทุนการผลิต

จากข้อมูล ปี 2559 เกษตรกรมีการผลิตพืชเศรษฐกิจ และสามารถจำหน่ายในราคา ตลอดจนมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย ดังนี้ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 แสดงผลผลิต พื้นที่ และต้นทุน

พืชเศรษฐกิจ	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย/กก.	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	ต้นทุนการผลิต เฉลี่ย/ไร่
ยางพารา	300	45	3,765.42	7,500
ข้าวนาปี	400	10	1,692.44	1,300
ปาล์มน้ำมัน	2,700	2.70	738.11	3,500
มะพร้าว	650	12	2,614.17	525
พืชผัก	1,200	10	1,590.60	2,530

ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร ปี 2559

9) แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร

ตำบลบางขุนทองมีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ทั้งในรูปแบบเอกชนและกลุ่มองค์กรเกษตรกร โดยจำแนกเป็นรายหมู่บ้านได้ ดังนี้

จุดรับซื้อปาล์มน้ำมัน

1. นายเป่าชี มามะ หมู่ที่ 1 บ้านบางขุนทอง
2. นายสมบุรณ์ เพ็ชรแก้ว หมู่ที่ 3 บ้านโคกงู

ตารางที่ 19 แสดงกองทุน สมาชิก และผลดำเนินการ

หมู่บ้าน	จำนวนกองทุน	จำนวนสมาชิก	ผลดำเนินการ
หมู่ที่ 2 บ้านบาวง	1	280	กองทุนหมู่บ้าน
หมู่ที่ 3 บ้านโคกงู	1	420	กองทุนหมู่บ้าน
หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งฝ้าย	1	220	กองทุนหมู่บ้าน
หมู่ที่ 5 บ้านโคกชุมบก	1	170	กองทุนหมู่บ้าน
รวม	4		

10) การใช้ทุนและการใช้เงินกู้

เกษตรกรในตำบล มีการใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตร จากหลายแหล่ง เช่น ใช้เงินทุนของตนเอง ตลอดจนกู้จากช่องทางต่าง ๆ ดังนี้ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 20 แสดงแหล่งที่มาของเงินทุนเกษตรกร

ตำบล	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร	ใช้ทุนของ ตนเอง (ครัวเรือน)	กู้จากญาติ (ครัวเรือน)	กู้จาก นายทุน	กู้จากกลุ่ม องค์กรใน หมู่บ้าน	กู้จาก ธกส.	กู้จากธนาคาร พาณิชย์
หมู่ที่ 2 บ้านบาง	109	89	-	-	14	26	-
หมู่ที่ 3 บ้านโคกสูง	173	121	-	-	12	20	-
หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งฝ้าย	115	89	-	-	25	27	-
หมู่ที่ 5 บ้านโคกชุมบก	78	54	-	-	21	23	-
รวม	849	531	-	-	119	199	-

เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จที่เป็นต้นแบบในพื้นที่

สาขาเกษตรแบบผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่

1. นายประนอม พรหมเจียม หมู่ที่ 3 ตำบลบางขุนทอง
2. นายเดช มินการต์ หมู่ที่ 4 ตำบลบางขุนทอง

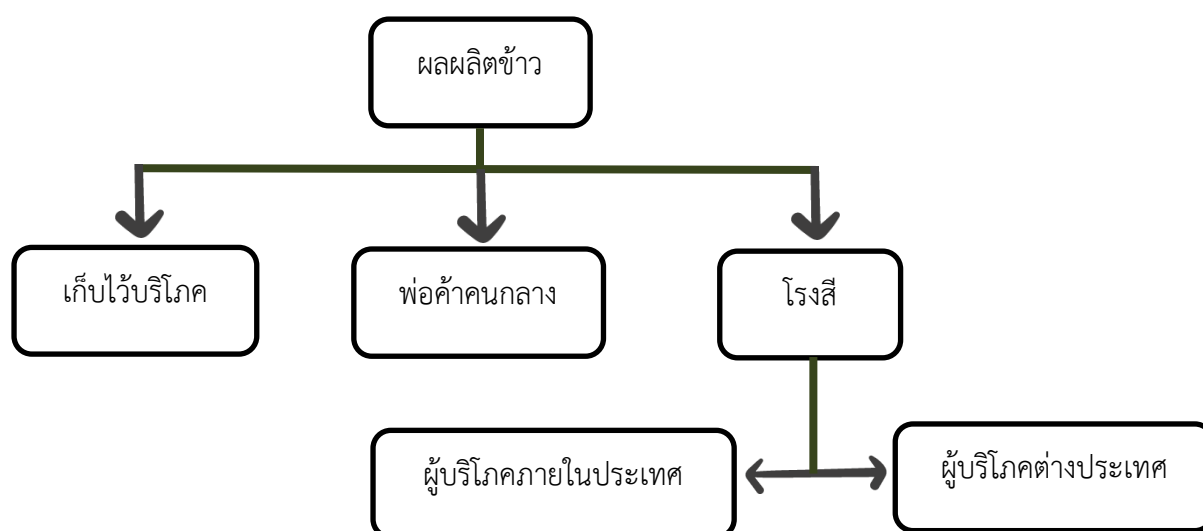
สถานการณ์ตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์ตลาด/วิธีการตลาด

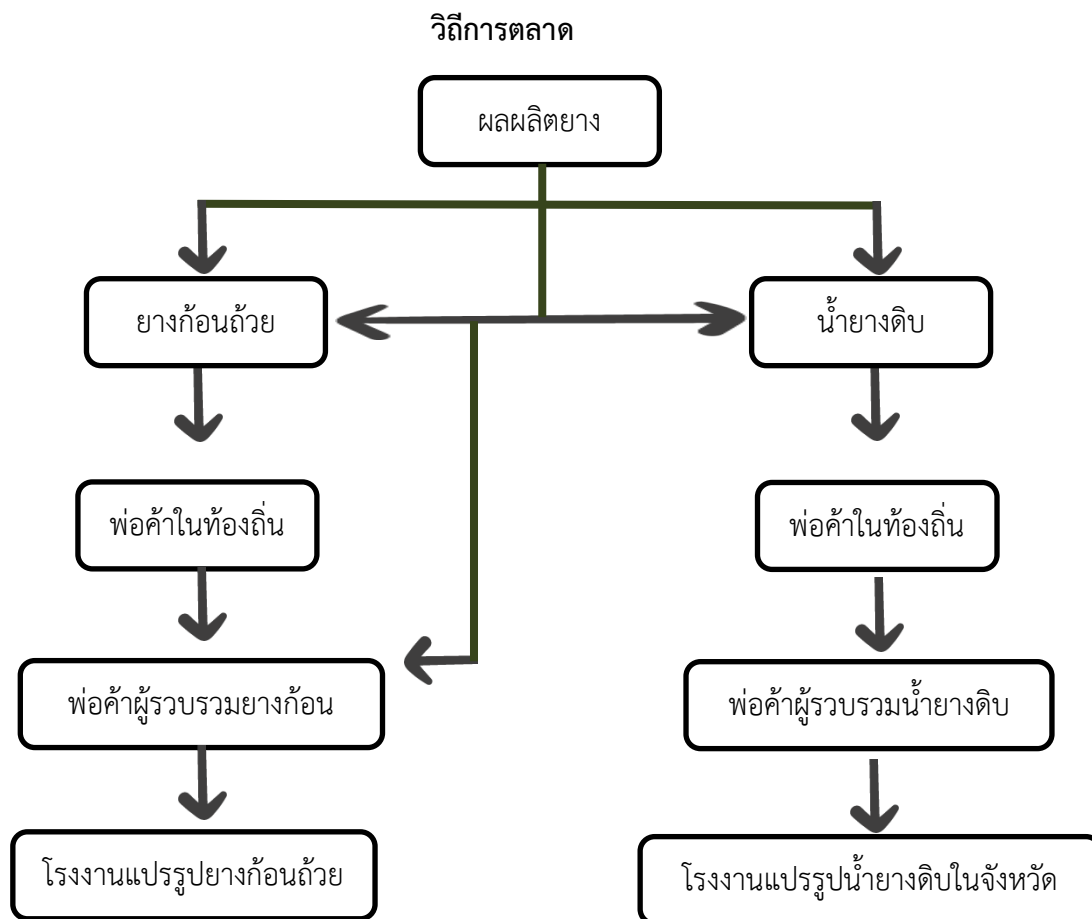
ตลาด สินค้าเกษตรหลักที่สำคัญของตำบลบางขุนทองมีดังนี้ คือ

ข้าว พื้นที่การปลูกข้าวของตำบลบางขุนทอง จำนวน 15860.69 ไร่ เกษตรกรที่ปลูกข้าวจำนวน 629 ครัวเรือน ส่วนมากปลูกเพื่อบริโภคในครัวเรือนส่วนที่เหลือมีการจำหน่ายบ้าง โดยเกษตรกรจะขายผลผลิตข้าวในแปลงนาหลังจากเก็บเกี่ยว

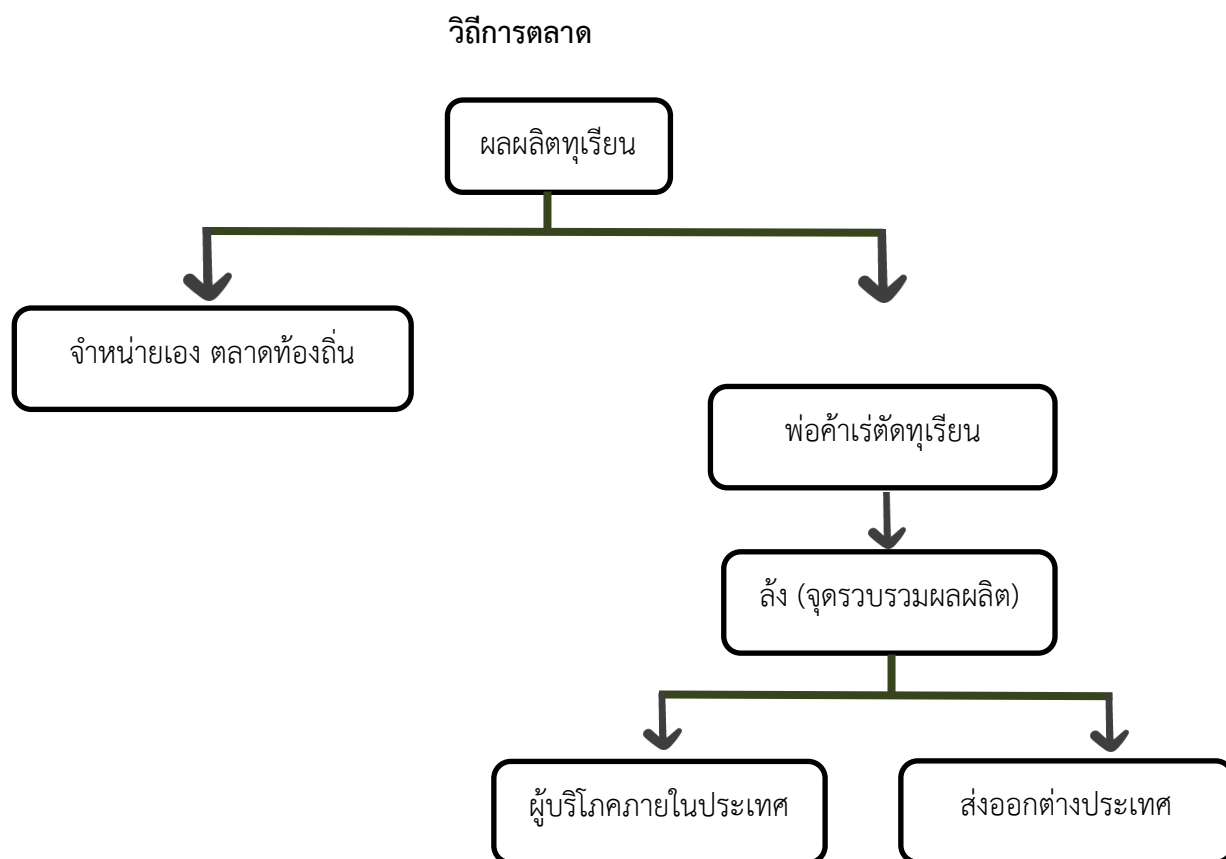
วิธีการตลาด

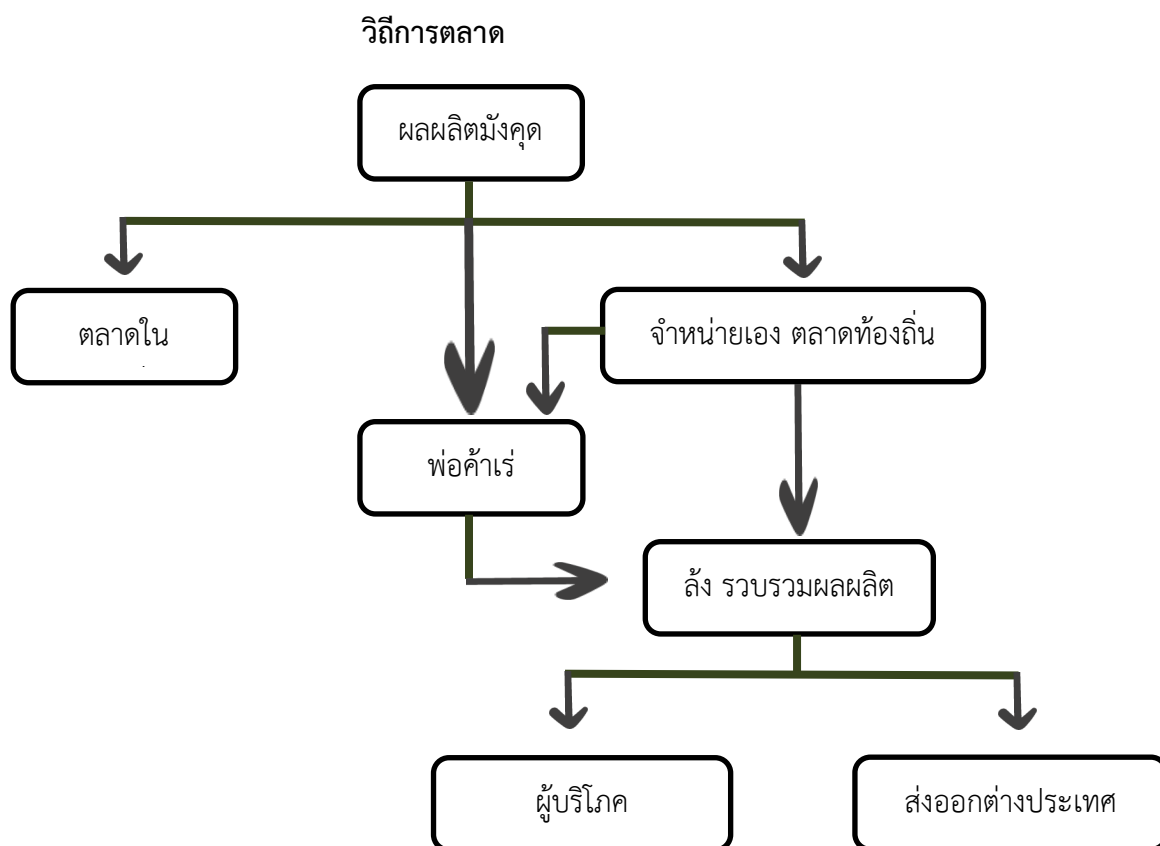
ยางพารา พื้นที่ปลูกยางพาราของตำบลบางขุนทองทั้งหมด 6,541.86 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จำนวน 430 ราย ผลผลิตยางขายในรูปแบบของน้ำยางข้นและยางก้อนถ้วย ราคาผลผลิตอยู่ในช่วงที่ราคาตกต่ำ เหลือกิโลกรัมละ 45 บาท

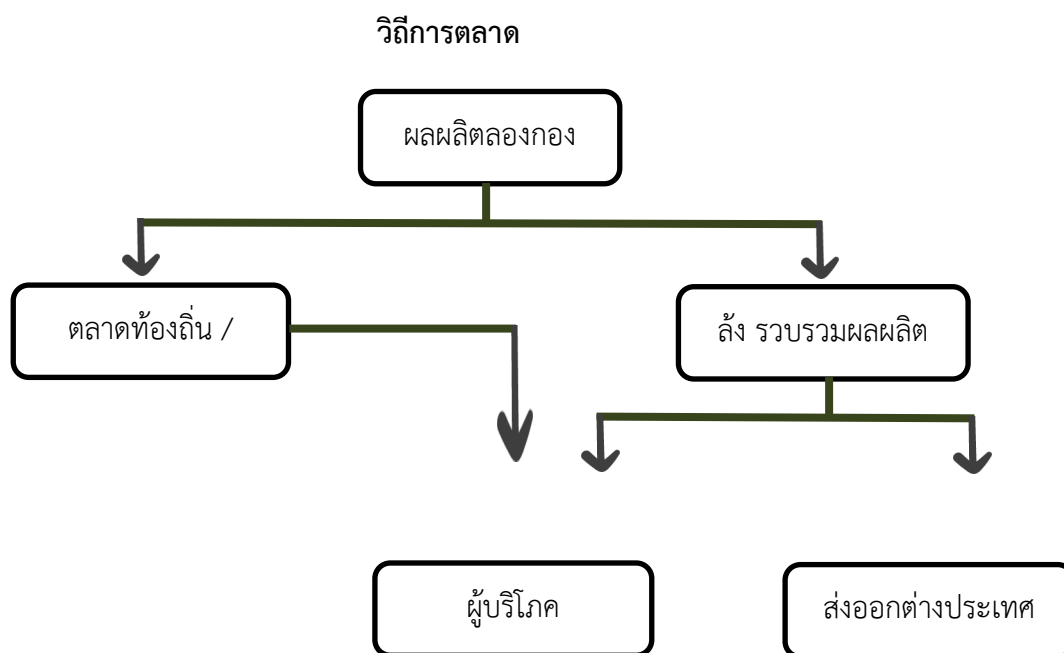
ทุเรียน พื้นที่ปลูกทุเรียนของตำบลบางขุนทองมีทั้งหมด 8.75 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนจำนวน 6
ครัวเรือน ราคาผลผลิตทุเรียนมีราคาสูง เฉลี่ยกิโลกรัมละ 100-150 บาท

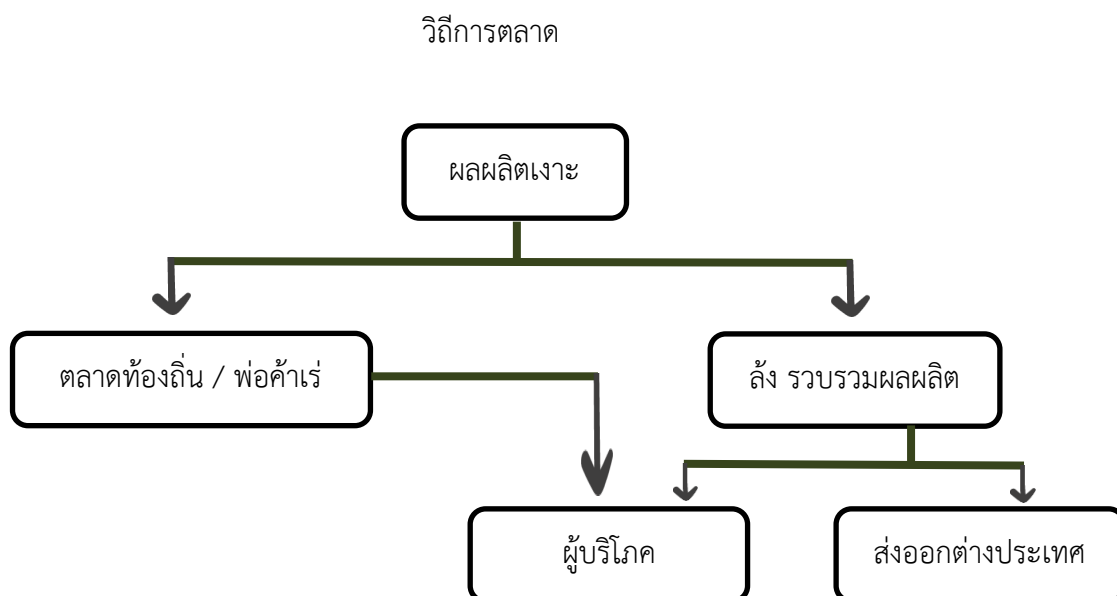
มังคุด พื้นที่ปลูกมังคุดของตำบลบางขุนทอง มีทั้งหมด 155 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกมังคุดจำนวน 56 ครัวเรือน

ลองกอง พื้นที่ปลูกลองกองทั้งหมดของตำบลบางขุนทอง จำนวน 116.59 ไร่ เกษตรกรที่ปลูกลองกอง จำนวน 49 ครัวเรือน ราคาผลผลิตค่อนข้างต่ำ

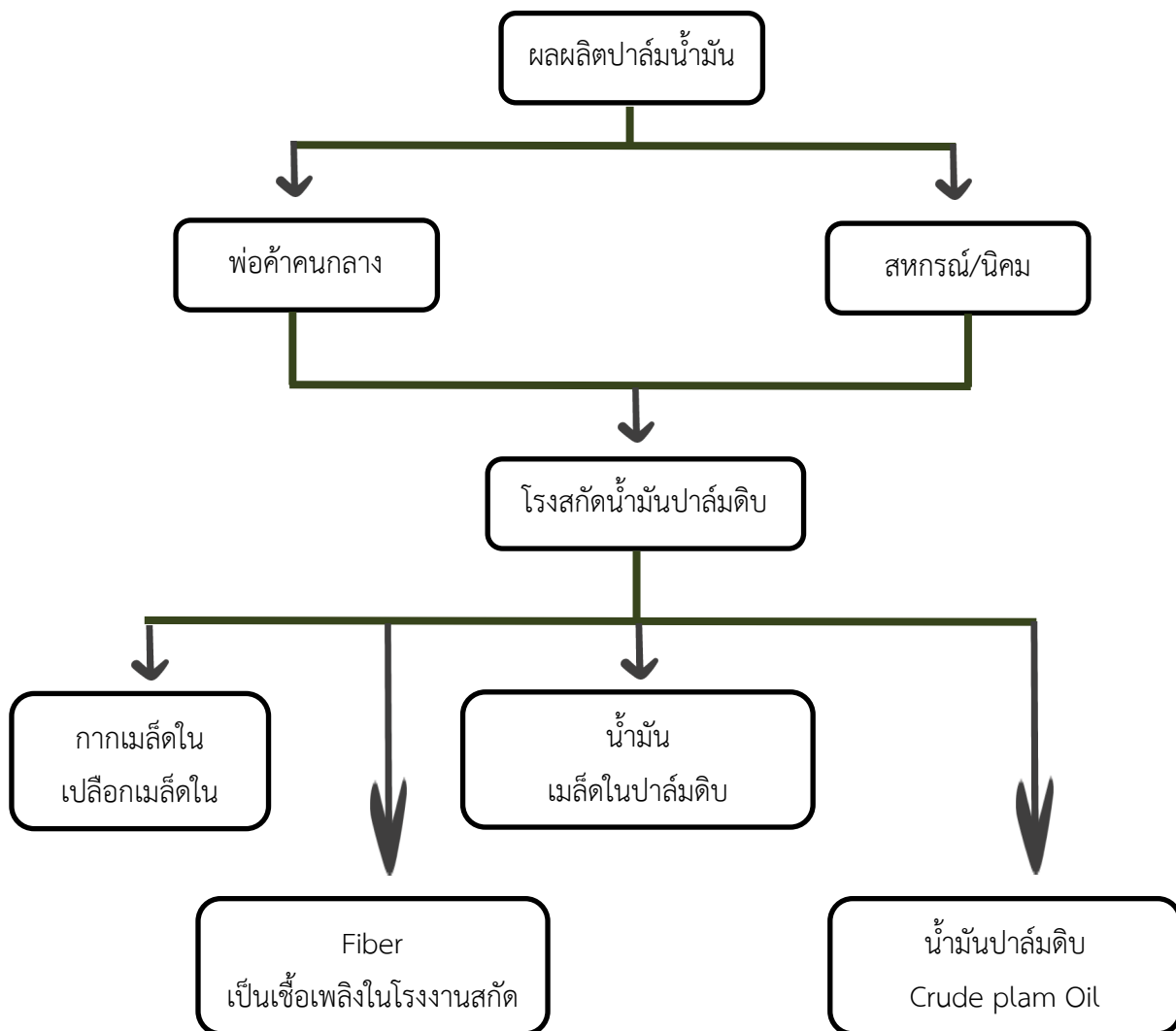

เงาะ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมดของตำบลบางขุนทองมีจำนวน 48.51 ไร่ เกษตรกรที่ปลูกจำนวน 11 ราย

ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของตำบลบางขุนทองทั้งหมด 6025.61 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 322 ราย ผลผลิตปาล์มน้ำมันขายในรูปแบบของทลายปาล์มสด ราคาผลผลิตเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.70 บาท

วิธีการตลาด

บทที่ 3 วิเคราะห์ศักยภาพและการกำหนดแผนการพัฒนาตำบล

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาการเกษตรของตำบล เป็นการนำสถานการณ์ของตำบล ปัญหาความต้องการของเกษตรกร ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อพัฒนา ทำให้สามารถเข้าใจบริบทของตำบล และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผลการวิเคราะห์ศักยภาพจะถูกนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางและเป้าหมายการพัฒนา ตลอดจนแผนงานโครงการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด

3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพ ประกอบด้วย ปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เป็นองค์ประกอบสำคัญของการวิเคราะห์ในเบื้องต้น (SWOT Analysis)

1. การวิเคราะห์ปัจจัยภายในตำบล

- 1) จุดแข็ง (Strengths : S) ปัจจัยที่เป็นบวก เป็นจุดเด่น เป็นศักยภาพที่ส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จ
- 2) จุดอ่อน (Weaknesses : W) ปัจจัยที่เป็นลบหรือความไม่พร้อมของตำบล

2. การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกตำบล

- 1) โอกาส (Opportunities : O) การเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา
- 2) อุปสรรค (Threats : T) สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เป็นภัยคุกคาม และขีดขวางการพัฒนา

ตำบล

การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล ซึ่งประกอบด้วย ยางพารา ข้าว ไม้ผล เพื่อให้ง่ายในการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาได้อย่างถูกต้องมากขึ้น โดย แยกวิเคราะห์เป็นรายพืช ดังนี้

การจัดทำฐานข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล (M : Mapping)

- วิเคราะห์ SWOT พื้นที่ คน สินค้า

จัดแข็ง	จุดอ่อน
๑. เป็นอาชีพดั้งเดิมของคนในพื้นที่ก่อเกิดภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน ๒. มีศูนย์ข้าวชุมชน และโรงเรียนเกษตรกรใช้เป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตข้าวหอมกระดังงา ๓. มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อแปรรูปเป็นข้าวซ้อมมือในพื้นที่ ๔. มีระบบชลประทาน	๑. ปัญหาดินเปรี้ยวในบางพื้นที่ ๒. ชาวนาส่วนใหญ่เป็นวัยสูงอายุ ขาดลูกหลานสานต่อ ๓. ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิตสูง ๔. ผลผลิตเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ๕. ชาวนายังขาดเทคโนโลยีใหม่ๆในการพัฒนาผลผลิตข้าว
โอกาส	อุปสรรค
๑. นโยบายการลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลผลิตข้าวของจังหวัดนราธิวาส ๓. เป็นเขตการค้าชายแดน	๑. มรสุมในช่วงของเดือน พฤศจิกายน ถึงธันวาคม ทำให้มีน้ำท่วมทุกปี ๒. การระบาดของหนูนากา

บทที่ 3 ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

3.1 พัฒนาการผลิตรายสินค้า

3.1.1 ข้าว

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมระบบเกษตรแปลงใหญ่

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนนาร้าง

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตข้าว

โครงการที่ 2 โครงการโรงเรียนเกษตรกรชาวนา

3.1.2 ยางพารา

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชร่วมยาง

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิตยางพารา

กลยุทธ์ที่ 4 กลยุทธ์เชิงรับ

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกมะนาวในช่อง

3.1.3 ปาล์มน้ำมัน

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมระบบเกษตรแปลงใหญ่

โครงการที่ 2 โครงการผลิตปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการปลูกปาล์ม

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงรับ

โครงการที่ 1 โครงการอบรมเกษตรกรเรื่องการผลิตปาล์มตามระบบ GAP หรือ RSPO

3.1.4 ไม้ผล

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมระบบแปลงใหญ่ไม้ผล

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้การจัดการสวนไม้ผล

โครงการที่ 2 โครงการถ่ายทอดความรู้การผลิตไม้ผลให้ได้มาตรฐาน GAP/ เกษตรอินทรีย์

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิตไม้ผล

3.1.5 โคเนื้อ

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมระบบแปลงใหญ่โคเนื้อ

โครงการที่ 2 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคพ้อ-แม่พันธุ์ เพื่อผลิตลูกโคขุนขาย

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงโคเนื้อ

โครงการที่ 2 โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อการส่งออก

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการผลิตอาหารสัตว์ TMR เพื่อลดต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์

3.1.6 พืชผัก/พืชไร่

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ปลูกผัก

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ และสาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการลดต้นทุนและผลิตผักปลอดภัย

3.2 พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

3.2.1 YSF

เป้าหมาย YSF ที่มีในพื้นที่เพิ่มขึ้นและสามารถเป็นวิทยากรได้

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการเกษตรแก่ YSF

3.2.2 วิสาหกิจชุมชน

เป้าหมาย วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการอบรมวิสาหกิจชุมชนเรื่องการบริหารจัดการกลุ่ม

โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดทำแผนการผลิตรายกลุ่ม (IFPP)

3.3 พัฒนาที่ดินและทรัพยากรการเกษตร

3.3.1 ที่ดิน

เป้าหมาย ปัญหาดินเปรี้ยวและนาร้างลดลง 10% พื้นที่

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่

เกษตรกรรม (Zoning)

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องดิน และวิเคราะห์ค่าธาตุอาหารในดิน

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ		วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ (ปี)								ผู้รับผิดชอบ
				หมู่ที่	ตำบล		2562		2563		2564		2565		
							งาน	งปม. (บาท)	งาน	งปม. (บาท)	งาน	งปม. (บาท)	งาน	งปม. (บาท)	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	โครงการลด ต้นทุนการผลิต ข้าว	- เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว	เกษตรกร จำนวน 30 ราย	1-5	โฆษิต	ลดต้นทุนการ ผลิตโดยการ ผสมแม่ปุ๋ยตาม สูตร	1. จัดซื้อแม่ปุ๋ย สูตร 18-46-0 และ 46-0-0	94,000	1.จัดซื้อแม่ปุ๋ย สูตร 18-46-0 และ 46-0-0	94,000					คณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบ โครงการ
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ การปลูกปาล์ม น้ำมัน	- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตปาล์มน้ำมัน	เกษตรกร จำนวน 30 ราย	1-5	โฆษิต	จัดทำแปลง สาธิต จำนวน 1 แปลง	1. จัดทำแปลง สาธิต จำนวน 1 แปลง 2. จัดซื้อแม่ปุ๋ย เพื่อสาธิตให้แก่ เกษตรกร	42,100	1. จัดทำแปลง สาธิต จำนวน 1 แปลง 2. จัดซื้อแม่ ปุ๋ย เพื่อสาธิต ให้แก่ เกษตรกร	42,100					คณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบ โครงการ

ภาคผนวก

โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าว

1. หลักการและเหตุผล

อำเภอตากใบ เป็นแหล่งผลิตข้าวแหล่งใหญ่ที่สุดของจังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ 32,000 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำนวน 2,743 ราย ผลผลิตเฉลี่ย 569 กิโลกรัม/ไร่ แต่ในปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกข้าวส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิต เช่น ค่าไถนา ค่าปักดำ ค่าเก็บเกี่ยว ค่าปุ๋ยเคมี ค่าน้ำมัน เฉลี่ยไร่ละ 3,500 – 4,000 บาท อีกทั้งราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับสภาวะขาดทุน ซึ่งโครงการลดต้นทุนการผลิตข้าว เพื่อประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยจะเน้นให้เกษตรกรผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรให้สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว
2. เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตข้าว และเพิ่มผลผลิตข้าว
3. เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่เกษตรกรในการพัฒนาอาชีพการทำนา เพื่อลดปัญหาพื้นที่นาร้าง

3. เป้าหมาย

1. ลดต้นทุนการผลิตข้าว จากเดิม ไร่ละ 3,500 – 4,000 บาท เป็น 3,000 บาท/ไร่
2. เพิ่มผลผลิตข้าว จากเดิม 569 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 650 – 700 กิโลกรัม/ไร่
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลโฆษิต จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนกันยายน 2562 – ตุลาคม 2563

5. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลโฆษิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

6. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. ประชาสัมพันธ์โครงการ	1 ประชุมชี้แจงโครงการ 2 กำหนดแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
2. จัดประชาคมหมู่บ้าน	1 รับสมัครเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเข้าร่วมโครงการฯ 2 คัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการฯ 3. ขอสนับสนุนงบประมาณโครงการจากหน่วยงานภาคีในพื้นที่	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
3. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์	1. ประชุมเกษตรกรผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ 2. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี 3. การจัดเก็บข้อมูล โดยจัดทำทะเบียนสมาชิก 4. ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร เรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกวิธี และเหมาะสม	1. คณะกรรมการโครงการ 2. สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
4. กำหนดแผนการผลิตปุ๋ย	1. ผสมปุ๋ยตามสูตรที่กำหนด	คณะกรรมการโครงการและเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
5. แผนการจัดการตลาด ด้าน เงินทุน เงินทุน-บัญชี	1. เชื่อมโยงผลผลิตกับตลาดและรายได้ หรือการใช้ประโยชน์ 2. ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชน และใกล้เคียงได้รับรู้ เพื่อการ จำหน่าย 3. บริหารงบประมาณโครงการในรูปแบบเงินทุนหมุนเวียน	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
6. สรุปผลโครงการ	1. ติดตามการดำเนินงานตามโครงการ 2. รายงานผลการดำเนินงานโครงการ	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

8. งบประมาณ

งบประมาณ 94,000 บาท

1. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 18-46-0 จำนวน 3,000 กิโลกรัม
2. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0 จำนวน 1,400 กิโลกรัม

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตข้าว จากเดิม ไร่ละ 3,500 – 4,000 บาท เหลือไร่ละ 3,000 บาท
2. เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตข้าว จากเดิม 569 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 650 – 700 กิโลกรัม/ไร่
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลบางขุนทอง จำนวน 30 ราย มีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกปาล์มน้ำมัน

1. หลักการและเหตุผล

อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันประมาณ 12,000 ไร่ เกษตรกรจำนวน 1,360 ราย พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มปรับเปลี่ยนจากพื้นที่นาร้างเป็นสวนปาล์มน้ำมัน มีชุดคูยกร่องมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน สภาพพื้นที่เป็นดินกรด การเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันช้ากว่าที่อื่น อีกทั้งเกษตรกรขาดความรู้และเงินทุนในการพัฒนาสวนปาล์มน้ำมัน ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับสถานะขาดทุน ซึ่งโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกปาล์มน้ำมัน เป็นโครงการหนึ่งที่ช่วยให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการจัดการสวนปาล์มอย่างถูกวิธี ประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยจะเน้นให้เกษตรกรบรรลุเป้าหมาย 5 ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการเกษตรกร ผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรให้สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน
2. เพื่อการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน
3. เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

3. เป้าหมาย

1. ลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 20
2. ผลผลิตปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลบางขุนทอง จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนกันยายน 2562 – ตุลาคม 2563

5. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

6. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. ประชาสัมพันธ์โครงการ	1 ประชุมชี้แจงโครงการ 2 กำหนดแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
2. จัดประชาคมหมู่บ้าน	1 รับสมัครเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 30 ราย 2 คัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการฯ 3. คัดเลือกแปลงสาธิต ในพื้นที่ จำนวน 1 แปลง พื้นที่ 5 ไร่ 4. ขอสนับสนุนงบประมาณโครงการจากหน่วยงานภาคีในพื้นที่	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
3. จัดทำแผนการอบรม	1. ประชุมเกษตรกรผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ 2. การจัดเก็บข้อมูล โดยจัดทำทะเบียนสมาชิก 3. ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกปาล์มน้ำมัน	1. คณะกรรมการโครงการ 2. สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
4. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์	1. ซื้อวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับแปลงสาธิต เพื่อการถ่ายทอดความรู้	คณะกรรมการโครงการและ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
5. แผนการจัดการตลาด ด้าน เงินทุน เงินทุน-บัญชี	1. เชื่อมโยงผลผลิตกับตลาดและรายได้ หรือการใช้ประโยชน์ 2. ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชน และใกล้เคียงได้รับรู้ เพื่อการ จำหน่าย 3. บริหารงบประมาณโครงการในรูปแบบเงินทุนหมุนเวียน	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
6. สรุปผลโครงการ	1. ติดตามการดำเนินงานตามโครงการ 2. รายงานผลการดำเนินงานโครงการ	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

8. งบประมาณ

งบประมาณ 42,100 บาท

1. ค่าสัมมนาคุณวิทยากร จำนวน 2 คนๆ ละ 3 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 3,600 บาท
2. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 18-46-0 จำนวน 250 กิโลกรัม
3. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0 จำนวน 250 กิโลกรัม
4. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 0-0-60 จำนวน 500 กิโลกรัม
5. จัดซื้อธาตุอาหารเสริมโบรอน จำนวน 50 กิโลกรัม
6. จัดทำป้ายแปลงสาธิต จำนวน 1 ป้าย

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 20
2. เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 20
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลโฆสิต จำนวน 30 ราย มีรายได้เพิ่มขึ้น
4. แปลงสาธิต สำหรับเกษตรกรเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน 1 แปลง